

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JOZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ARAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE.
EGYES SZAM 16 FILLER, VASÁRNAP 24 FILLER.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 149. SZAM.
1929 JULIUS 5. PÉNTEK.

16 FILLER

A cseh politika kudarca

A cseh kormány Magyarország iránti ellenszenvétől vezéreltetve a hidasnémétii kém elfogás után lezárta a határt s ezáltal olyan szokatlan s eddig példa nélkül való lépésre ragadtatta magát, melynek csak örvendeni lehet. Hiszen a prágai kormány nagyon jól tudta s elsősorban bizonyára ő a legjobban tudja, hogy az elfogott kém meg nem engedett működést fejtett ki Magyarország területén. Annak is tudatában van a cseh kormány, hogy bármely kém, ha in flagranti rajtáérnek, akkor azt rendszerint megbízói cserben hagyják s nem azonosítják magukat hivatalosan a kémkedés mesterségének nem éppen tiszteltreméltó tevékenységével. A cseh represszália után hangsúlyoznunk kell, hogy még egyetlen esetben sem történt meg, hogy egy kormány ilyen nyíltan bevallotta volna az idegen állam területén üzött kémkedést. Emiatt a baklövés miatt nem vagyunk abban a helyzetben, hogy sajnáljuk a cseh kormányt, sőt ha a kárörömmek helye lehet, úgy csak ezt tehetjük, mert ebben az esetben rajtunk szeretett volna ütni a cseh politika, azonban ilyenformán visszafelé sült el az a fegyver, amit ellenünk vélték kihasználni.

Kíváncsiak vagyunk, hogy a világ figyelmét hogyan fogja a cseh kormány erről a kis incidensről elterelni s hogyan fog a mindig békeszeretettel házaló és kérkedő Csehszlovákia ez alkalommal is a középeurópai béke és nyugodt atmoszféra megteremtése körül tevékenykedni. Mit szól ehhez a diplomáciai lépéshez a művelt nyugat politikai közvélménye, hiszen ez a lépése a cseh kormánynak nem más, mint az, amit Kramartz tanácsol a cseh kormánynak, tudniillik azt, hogy mozgósítson Magyarországot ellen.

Normális körülmények között egy esetlegesen bekövetkező határzár mindkét ország lakosságára hátrányos, ez esetben azonban sajnos, a cseh kormánynak ez az intézkedése elsősorban azokat a határmenti magyar, tót és rutén lakosokat sújtja, akik az igazságtalanul megvont trianoni határ közelében kénytelenek élni s akiknek birtokaik, szántóföldjeik, vagy munkaterületeik a határvonalon innen, vagy túl esnek. A mindig demokráciát hangoztató cseh kormány ez esetben elfeledkezik ezeknek a lakosoknak az életérdekeiről, s tisztán egy ilyen politikai vaktöltés elpuffantásáért őket akadályozza munkájukban s ezzel természetesen azoknak anyagi károkat is okoz. De ezzel ugy-

A cseh kormánynak kellemetlen a Pecha-ügy

Békésen szeretné elintézni

Prága, július 4. A csütörtök délután megtartott minisztertanács a hidasnémétii incidens kapcsán előadot helyzetet tárgyalta. A minisztertanács végleges döntést nem hozott, hanem kijelentette, hogy *várakozó álláspontra helyezkedik*, amennyiben megvárja a magyar kormány választát a budapesti csehszlovák követ újabb lépésére, amelyet Pecha Vince letartóztatásának módjára vonatkozólag fog a magyar kormánynál tenni.

A minisztertanács végül felhatalmazta a külügyi és vasutügyi minisztert, hogy *a hidasnémétii incidenssel kapcsolatos tárgyalásokat közvetlenül saját hatáskörükben folytassák le a magyar kormánnyal s a tárgyalások befejezése után az elért eredményről, illetőleg megoldásról a minisztertanácsnak tegyen jelentést.*

Prágai körökben, mikor a minisztertanács döntése nyilvánosságra került, az a vélemény alakult ki, hogy a minisztertanács az ügyet *lehetőleg békésen igyekszik elintézni, minthogy eddig is nagyobb port vert fel az ügy az európai közvéleményben, mint az a prágai kormánynak kellemesebb volna.*

Prága, július 4. Cseh Távirati Iroda: A magyar hivatalos körök a hidasnémétii konfliktussal kapcsolatban csakis Pecha büntét, a mely kémkedésen alapul, emelik ki s azt hangoztatják, hogy a magyar hatóságok hosszabb időn át történt vizsgálat után Pechát tettenérték.

Magyar részről azt állítják, hogy a csehszlovák hatóságok retorziók útján akarják a leleplezett kém szabadonbocsátását kikényszeríteni. A csehszlovák hivatalos körök azonban azt akérdést, hogy *Peché bűnös-e vagy ártatlan, egyelőre kikapcsolják és tiltakozásuk az 1926 óta Csehország és Magyarország között érvényben levő államközi vasuti egyezmény nyilvánvaló megsértése ellen irányul, amit a magyar közegek egy magyar területre kirendelt csehszlovák vasuti tisztviselő ellen fogat-*

natosított eljárással követtek el. Ezt az eljárást az jellemzi, hogy az illető magyar közegek Hidasnémétiben Pecha letartóztatását elítélték, csak később ismerték be azt, hogy Magyarországra hurcolták és vonakodtak letartóztatásának okát is adni. Nyilvánvaló megsértése ez az említett államközi egyezménynek, amely a vasuti alkalmazottaknak fokozott védelmet és szolgálatuk szabad teljesítését biztosítja s elrendeli azt, hogy a két szerződő fél alkalmazottai kötelesek munkájukat buzgalommal végezni és a másik állam alkalmazottainak irányában akár szolgálatból, akár szolgálaton kívül tapintatosan viselkedni. Azokat az alkalmazottakat, akik e kötelezettség ellen vétnek, a másik állam kívánságára át kell helyezni, szintugy azokat az alkalmazottakat is, akik ellen másnemű panaszok merülnek fel, különösen ha politikai, vagy nemzeti agitációt fejtenek ki idegen területen, vagy esempészésben vesznek részt, vagy pedig súlyosan vétnek a szomszéd állam vámérdekei ellen. Szükség esetén az áthelyezés az ok megadása nélkül is kérhető. Az egyezmény 23. cikkelye előírja mindkét szerződő félre, hogy a kirendelt vasuti alkalmazottakat szolgálatuk gyakorlásában ne zavarja. A csehszlovák hatóságoknak Pecha esetében történt intervenciója ezeken a cikkelyeken alapszik s célja egyrészt elégtételt kérni azok megszegéséért, másrészt pedig garanciákat kérni.

Prága, jul. 4. A csehszlovák sajtó még mindig folytatja gyűlölködő kampányát Magyarországgal szemben a hidasnémétii incidens alkalmából. Ismét a „Csehszlovák Szólvó” esti lap jár az élen, hivatkozva arra a budapesti jelentésre, hogy Pecha beismerte a kémkedést. Valamivel békésebb hurokat pengtet a „Vecser”. — „Ruda Pravó” így ír: Pechát a magyar hatóságok kémkedés miatt letartóztatták és ez a meztelen tény, — e miatt a csehszlovák sajtóban hasá-

szettséggel, kardesörtetés, háboruval való fenyegetőzés és kénköves vizet okád.

Nem vagyunk elfogultak — írja a lap, — a mi számunkra a prágai kormány 19. a budapesti 1. híján 20. Rá kell mutatni arra, hogy Csehszlovákia, ahol éppen most itélték el Faloutot 10 évre kémkedés miatt, nem tud lényegbeli kifogást emelni a magyar állítás ellen, amely arra hivatkozik, hogy Pechát kémkedés miatt kellett letartóztatni, ezért belekapaszkodik a formákba: Magyarországnak be kellett volna jelenteni ezt a csehszlovák hatóságoknak, minthogy pedig elmulasztotta ezt a bejelentést, jöjjön a háboru Magyarország ellen. A történelmi logikája ez.

A CSEHEK FÉLNEK A MAGYAROK FÜRDŐ- ÉS IPARCIKK BOJKOTTJÁTÓL.

Beneshez közelálló Narodni Osvo-baseni c. lap nem tartja helyenvalónak, hogy a cseh sajtó az egész forgalom lezárásának lehető ségéről beszélt. A cseh lapok azzal érvelnek, hogy a magyar hatóságoknak kötelességük lett volna a kénygyanus Pechát államuk által visszahívni.

A Bohémia azt írja, hogy mindannyiszor, amikor valakit kémkedésért letartóztatnak, az érdekelt államok egymás között a vasuti forgalmat megszakítanak, *akkor a kontinensen nem lenne nemzetközi vasuti forgalom.* Elhamarkodtnak tartja a vasutügyi miniszter intézkedését a forgalom megszakítása tekintetében.

A hidasnémétii incidenssel kapcsolatban a magyar társadalom kiadta a jelszót, hogy bojkottálja a cseh kézen levő fürdőket. Mindenki érzi, hogy itt nem lehet megállni, rövidesen a társadalom ki-mondja a cseh iparcikkeket bojkottálását is, mert magyar ember cseh iparcikkeket nem fizethet évenként 270 millió pengőt, hogy éppen a tőlünk kapott pénzen folytathassák ellenünk az egész világra szóló akciókat.

látszik a cseh kormány nem törődik. Az államalkotó cseh nép szemében a felvidéki őslakosság ilyen esetben sem bír állampolgári elemi jogokkal. Ez a határozat ismételtelen bebizonyítja, a cseh kormány baklövésén felül azt is, hogy milyen lehetetlen helyzetet teremtettek az igazságtalan szerződés, amikor a Felvidéknek

olyan részeit esatolták az u. n. Csehszlovák köztársasághoz, amelyeknek a lakosságát maga a cseh állam sem tekinti megoltalmazandóknak. Ilyenformán tehát a tettenért cseh kém letartóztatásával kapcsolatban életbeléptetett represszália nem a magyarokat, hanem elsősorban az amugy is nyomorgatott felvidéki lakosságot

sújtja s itt ismét mutatkozik a cseh politika jellemző képe, mert az állam honpolgárainak lelemibb érdekei esnek áldozatul a cseh nagyzási hóbortnak. A Felvidék őslakossága szenved, mert a cseh indokolatlanul haragszik Magyarországra és dühében a felvidéki magyarra, ruténra és tótira üt egyet.

A hídsnémeti ügygel kapcsolatosan az európai sajtónak nagy része a magyar álláspontot fogadja fel s megemlékezik arról, hogy Csehországban számos magyar és osztrák állampolgárt tartóztatnak leánélkül, hogy terhelő bizonyítékokat tudnának felmutatni. A magyar kormány fokozottan törekszik a barátságos szomszédai viszony fenntartására. Ha egy kém letartóztatása miatt ilyen lépésekre határozzák el magukat Prágában, valószínű, hogy ill titkos cél rejlik, amelynek részleteivel s szándékával Prágában tisztában vannak.

Prága, július 4. A Prazsski Vácernik írja: Magyarország provokáló magatartása valósággal tűrhetetlen. Csehszlovákia már meguntta a magyarok provokációit. Magyarországot alaposan rendre kell utasítani. Csehszlovákiának elég ereje és hatalma van ahhoz, hogy megbüntesse a középeurópai békebontót és megmutassa, hogy Csehszlovákia, amely békeszerető állam, nem fog semmi olyat tenni, ami veszélyeztetné állampolgárainak biztonságát. A magyaroknak ez alkalommal meg kell ismerniök Csehszlovákia felkészültségét, erejét, határozottságát.

híve a Kazinczy meghonosította szentimentalizmusnak. Nagy termékenysége s emellett nagy változatossága úgy a tartalomban, mint a kidolgozásban meglepően csodálatos. A világtalannak elkeseredése, amit vaksága vált ki, mélységes.

Höke Károly ifjai lelkét a tavaszba boronálja s míg a múlton ábrándozik, aggasztja lelkét hazája reménytelen sorsa: temetős hangulat kettőskeresztel a vállán: a fájdalmas öröm megtörök a múlt könnyeiben.

Bangó Péter szentelt fájdalmat, titkos vágyakat önt dalba; komikai erét a szatirában nem tudja érvényre juttatni; elbucsztatja a hü férjet, magasztalja a feleséget, különösen azonban kedvesét: Emmi.

Benkő Lajos költészetének tárgya: általános emberi érzelmek, nem emelkedik sem hangja, sem lelkesedése a magasba; ihlet nélküli lélek: hajlamos a versírásra.

Emödy Dániel költészetének közepontja: kedvese, de szerelmük csak

amolyan ál-szerelmem vol; családtag egymásban.

Szabó Károly Anakreontól fordított néhány kecses dalt; eredeti verseiben elmereng a múlton: biztatja a jobb jövő.

Kalmár Lajos a honja-vesztett ifjú mély fájdalom panaszának élénk tolmácsolója.

Molnár György szerelmi dalai nem sokat ígérnek; a lelkesedés pótolja a gyarlóságokat.

Tóth Lajos lírai versei prózai érzelmek előadása nagyon prózai stílusban. Különösebb lírai tehetség nincs benne.

Uray Endre siratja az elhalt lengyeleket, a hontalanokat; visszaemlékezik a hü barátira. Pusztulunk, veszünk. Nyelvünket elvesztettük; de hajnalodik, eszméljen a nemzet valahára, egyesüljön, mert a sírba jut nemsokára. (Eszmékedés.) Némely dal — Vándor dal, Költő — csupa tűz, csupa lélek, mélység, bár formája kissé dácögös.

(Folyt. köv.)

Debrecen szépirodalma a XIX. században

A kollégiumi Onképző Társulat

Irta: Komor Péter.

Péczy a két gyűjtemény kiadása után hátat fordított a szépirodalomnak. Hiányzott a buzdítás, amit e szikár kis ember sugárzott tanítványaiba, kiknek egy része szintén tudományos író lett, másik része pedig elmerült a szürke emberek tömkelegébe. Szakadás áll be a szépirodalomban. Nagy úr tárog, amit nem hidal keresztül semmi. Az országos események kötötték le a nemzet figyelmét. Keveset adtak az irodalomra, annál nagyobb súlyt fektettek természetesen a politikai szónoklatokra. A nemes ember a megyei köz s a városi üléseken a tanács bölcsésé szónokolta magát. E szónoklatokhoz nem kellett tanulnia, csak tapasztalatokat szereznie, amire bőven nyílott alkalma.

Az irodalom terén az Onképző Társulat folytatta a munkásságát nagyobb lelkesedéssel, mint sikerrel. E társulat 1839-ben alakult egy-két magányos egyén pártfogása mellett. A tagok eleinte tagdíjat fizettek: öt váltó forintot, később két huszast. Mintául szolgáló hogy nem kell az embernek mindjárt lemondani s az akadályoktól visszaretenni hanem meg kell ragadni minden alkalmat az elme élesztésére s művelésére. Mint minden egyesületet a múltban úgy ezt is a nem tagok hideg részvétlenséggel fogadták s tagjait fantáziának bémálták el.

Általános jellemzésül elmondhatjuk a társaság tagjairól, hogy az irodalmat fejlődésében nem lendítették előre; általános érzelmeket énekelnek meg a romantizmus jegyében, eszmekörük magasabb régiókba nem emelkedik. Sokszor unalmassá válnak; emelkedettségük erőlködésnek látszik s annál nagyobbat zuhannak, minél magasabbar járnak.

Munkálkodásuk bő termést hozott, de amilyen volt a mag olyan lett a termés: silány. Kevés ember tud érzelmével úgy bánni mint kellene. Aki közpszerűleg tölti be helyét ott, ahova állott, ettől sokat nem várhatunk. Ne kapaskodjunk mindnyájan, kik alacsonyok vagyunk a magas fa gyümölcse után, mit csak nagy emberek szakíthatnak le.

Líraban a mennyiség sok, a belső érték kevés. Egykorú bíráló — Szilágyi István szerint — e lírai termékek mindenkor megállhatnak a szigorú kritika tribunálja előtt: érzelm-adásban, formában, könnyűségben. A bíráló ítélete mai szemmel nézve az ifjúság költői munkálkodásának eredményét, nem állja meg a helyét. Az ifjúnak minden második szava: szerelmem. Szegény szó! Anyi nyilat szór ellene a hideg bölcs! Szegény költő! Anyira megszokta már a sok epekedést, hogy ralla meg sem indul. Szerelmem tartja a világot. A világ maga csupa szerelmem.

Lehet valamenavit egy mértékkel mért s kimondani az egyetemes ítéletet: szerelmet énekelnek, régi érzést

regi hangon, keseregnek a hűtlen kedves miatt, elzárt előttük a világ, minden boldogságot kioltotta a sötét bú, de szenvedésük által megdicsőültek, mert kedvesük szerette őket s földi mennyet varázsolt számukra. A naív hiszékenységet is lantjukra veszik, ha keblükben vad fájdalom dúl, megjelenik a kedves s lecsendesedik a fájdalom. A szerelmem nemcsak méreg, hanem balzsam is.

A kör tagjai között legtehetségesebb s egyúttal legtermékenyebb író Bőszörményi Elek volt. Ugy járt, mint a görög lantos: lantja csak szerelmet zengett: Emmi bájait, Nelli kedveségét. A hűtlen szerető keserűségét csal ajkára.

A bájsugárzat s az általános emberi érzések minduntalan ismétlése Kőlcsey hatását sejtetik. A természeti képeket átvízi saját szívetelének jellemzésére.

Kedélyes hangulat uralkodik a „Bucsu”-ban; az érzélgősség elnyomja az „Éjjel” c. versben a természetes érzést.

Erdélyi Sándor „elégé” prózai lélek szív-életének feltárásában s egyes jeleneteinek megörökítésében, erre nincs ereje. Nem született költő; inkább csak a jóakaró igyekezet méltányolandó, amiért beállt az irodalom munkásai közé. Epekedő szavakkal sóvárog kedvese szerelme után. Fájón említi meg a pusztulást hozó bánatot s a súlyos szerencsétlenséget, amit kedvese szerelőlétől kapott ajándékkul.

Tóth Ferenc szíve mélyéből fakadó keserves sóhajjal gondol vissza a múltira s irtózik a jelentől: a jó erkölcsök elfajultak; a fiatalok — nők ifjak egyaránt — újdonságon kapkod; megvet mindent, ami magyar; elszakítja azt a szálát, ami a föld rögéhez köli s magasba emelkedve hű majmolója az idegen szokásoknak; terjesztője minden olyan irányzatnak, ami az erkölcsiség ellen irányul.

Székely József a csalfa szerencse, az örök élet s a halhatatlanság utáni vágy megtestesítője. Elhagyta a szülőföldet; keblében meleg vágyódást érez azon föld után, ahol gyermekajkai el-sőt leheltek. A szülőföld iránti olthatatlan, szenvedélyű szerelme szinte ontja lelkéből a dal-folyamot.

Turi Samu tehetsége kibontakozóban van; általános emberi érzést zeng:

Bikszád Gyógyfürdő

a hurutosok mekkája.
Gyomor bajok és légzőszervek speciális gyógyhelye

Ivókúra. Inhalatórium. Hidegvizkúra. Strandfürdő
Állandó fürdőorvos — napi pensio 240 leitől.
Felvilágosítást nyújt a fürdőigazgatóság Baia-Bicsadés

Kirendeltségünk De' recen, Péterfia-utca 42. sz. alatt. Telefon 547

A magyarok világsikert arattak a táncmesterek párisi világkongresszusán

Magyar mintára az egész világon képzéshez kötik a tánc-tanítást.

A világ táncmesterei két nemzetközi kongresszust tartottak — most egyidejűleg Párisban. A két világkongresszuson, amelyen 21 nemzet 500 delegátusa vett részt, a magyar tanítványok olyan sikereket értek, amelyekhez hasonlókat egy más nemzet delegátusa sem.

A világkongresszusok megnyitására kapcsolatos „tánc-világbanokosság” Katz Géza budapesti bórdiszmvés nyerte, aki Breitner Aladar tanítványa. Breitner maga két nagy és egy kis aranyérmét nyert a kongresszusokon és a „Magyar keringő” című kreációját Hollandia, Belgium és az Egyesült-Államok is átvették — „Hongrie valcer” néven. — Ifjabb Saphir Gyula „Rákóczi-csárdás”-t mutatott be a Washington Palace előkelő közönsége előtt és a fiatal mestert lelkesen megtapsolták.

A magyar tánc „diplomáciai” sikert is ért el Párisban. Nevezetesen a kongresszus elfogadta azt a magyar indítványt, hogy a tánc-tanítást ezentul Franciaországban is képzéshez kell kötni. — és a francia kultuskormány megkérte a kongresszus ideje alatt Párisban tartózkodó Tomcsányi miniszteri tanácsost, a magyar tánc-tanítás legfőbb felügyelőjét, hogy bocsássa a francia kultuskormány rendelkezésére azokat a szabályrendeleteket, amelyek Magyarországon a tánc-tanítást szabályozzák. Ezeket a rendeleteket a miniszteri tanácsossal együtt Róka Gyula, a magyar táncmesterképző tanfolyam igazgatója dolgozta ki. Kérdést intéztünk Rókához a párisi sikerről. A kiváló táncpedagógus a következőket mondotta:

— Párisban szenzációs eredményeket értünk el és indítványunk

elfogadása azt jelenti, hogy a mi példánk után az egész világon képzéshez kötik a balett-tanítást és a táncoktatást. Ez nekünk nemcsak magyar sikert jelent, de hivatásunk megbecsülését is, mert ezentul az egész világon más szemmel néznek majd a táncmesterré. Párisban, az elegancia városában, eddig az taníthatott táncot, aki akart, ami sok visszaélésre adott alkalmat. Magyarországon volt az első, amely képzéshez kötötte a táncoktatást. Párisban Franciaországon kívül eddig még három állam követte és mivel Páris e téren is vezet, remélhetőleg az egész művelt világ követni fogja. Ezentul majd hat középiskolához vagy érettségilhez kötik a tanítási engedély megadását, ami nálunk nem meglepetés, mert itt egyetem képzetségi táncmester is akad. A francia kultuskormány a táncra vonatkozó szabályrendeleteken kívül a mozgásművészeti oktatásra vonatkozó rendeleteket is megkérte. A francia kultuszminisztérium illetékes ténylezői ezt is át akarják venni.

Magyar Keringő és Rákóczi-csárdás.

A kongresszusokon bemutatottak különben az összes táncokat minden elképzelhető variációkban. — „Terítékre került” minden, ami csak ma a parketten szerepel. A magyar táncok iránt olyan nagy volt az érdeklődés, hogy a kongresszusokat záró díszes banketten a nemzetközi közönség tomboló tapsal követelte, hogy csináljanak helyet a teremben és a magyar táncokat ismételjék meg.

Ez meg is történt, és ötszáz delegátus lelkesen tapsolt a magyar táncoknak.

Aruházunk

átépítése miatt, portálé és berendezés eladó.

Magyar Ruháipar

Bika építlet.)

Győződjön meg Pálffy prima áruiról, Kossuth-utca 7.

Egy fékevesztett autó áttörte a sorompót és a gyorsvonat alá rohant

Utasai, mikor látták, hogy a fék elromlott, kiugrottak a kocsiból és megmenekültek.

Nagykanizsa, július 4. Stadler Izidor szombathelyi ügyvéd Magda nevű leányával és annak Reisman Marianne nevű barátnőjével, aki a szombathelyi bábaképzőintézet igazgatófőorvosának a leánya, Steyr-kocsiján máriatelepi birtokára utazott. Az autót Steiner József soffőr vezette. Amikor az autó Vasvár és Szikszó között a vasúti pályához ért, leeresztve találta a sorompót. A fék felmondotta a szolgálatot és

a soffőr, aki látta a veszedelemet, hátraszólt az utasoknak, hogy ugorjanak ki a kocsiból. Meg is fogadták a tanácsát és így elkerülték a súlyos katasztrófát. A következő pillanatban az autó a lejtős útról

belerohant a sorompóba, azt átszakította és a pályástre rohant. Épen akkor rohogott keresztül ezen a helyen a

Szombathelyről Nagykanizsára menő gyorsvonat, amely a kocsit összeroncoltta.

A soffőr, aki egy pillanattal előbb kiesett a kocsiból, megmenekült, de súlyos kéz- és lábtöréseket szenvedett.

Stadler Izidor nem sérült meg, a két leány kisebb jelentéktelen sérüléseket szenvedett.

A sorompó egyik letört darabja elrepült és fejbüszította a pályáról ott tartózkodó feleségét, aki nyomban eszméletlenül esett össze.

Kihívták a vasvári orvost a helyszínre, aki azután a sebesült soffőrt a szombathelyi „Emberbaráti” kórházba szállította. A pályáról felesége olyan súlyos állapotban van, hogy nem lehetett elszállítani s ezért otthon ápolják.

Augusztus 22-25 között lesz a magyarok kongresszusa

Budapest, július 4. A magyarok világgongresszusának végrehajtó bizottsága Perényi Zsigmond báró és Ripka Ferenc dr., főpolgármester elnöklésével ülést tartott. A megnyitásban megemlékezett az elnök arról, hogy az amerikai magyarságot a világgongresszusra telefonon hívták meg. Kiemelte, hogy a világ minden részében élő magyarokat kívánják egy táborban összehozni, tekintet nélkül világnézeti és politikai meggyőződésükre. Az összejövetel testvéri jellegű lesz, nincsen politikai célja, hanem csak külföldi magyar véreink között a kulturális

és gazdasági kapcsolatok megteremtését akarják munkálni és megtárgyalni. Udvardy Miklós, a kongresszus igazgatója elmondta, hogy a világ minden részéből érkeznek már jelentkezések. Most már könnyebb az amerikai magyarsággal felvenni a kapcsolatot, mert egész Amerika magyarsága több kormányzótanácsot választott. Megvan a remény arra, hogy ezek közül többen jönnek most át Magyarországra. A bizottság egyhangúlag úgy határozott, hogy a kongresszust augusztus 22-25. között tartják.

Véresre verték Prágában az Ujpest játékosait és vezetőit

Ezrek támadták meg a tizenhat magyart.

Az Ujpest csapata tegnap Prágában 2:0 arányban kikapott a Spartától. A két csapat két meccsének összesített eredménye 6:3 az Ujpest javára, a lila-fehérek tehát bejutottak a Közép-európai Kupa elődöntőjébe. A prágai eredmény tehát nem befolyásolta a budapesti nagy sikert, de

a prágai mérkőzés — reális körülmények között — az Ujpest győzelmével végződött volna.

A prágai mérkőzésről ma reggel hazacérkezett Maros Oszkár, az Ujpest alelnöke, aki a következőket mondotta:

— Reális körülmények között a prágai mérkőzés eredménye ugyanaz lett volna, mint a budapesti. Az olasz bíró, Barlassino azonban engedett a prágai közönség terrorjának és példátlan bíraskodást produkált. Megtörtént a második félidőben, hogy P. Szabót a Sparta 16-osán belül felvágta. A cseh játékosok is megálltak, mert 11-esre számítottak, de a bíró meg sem állította a játékot, úgyhogy P. Szabó per-

cekig fetrengett a földön. Végre a bíró lefújta a játékot és

balszélsőnként ölben kivitték a pályáról. A prágai közönség tomboló tapsal adott kifejezést örömeinek.

— Megtörtént, hogy Hafli a bíró szemeláttára kétszer arculütötte Fogolyt. Semmi sem történt. De a mi hátvédünket csekélyesség miatt kiállította. A pályáról távozó Fogolyt azután meglátta és megverte a közönség.

— Mikor vége lett a mérkőzésnek,

több ezer néző rohant be a pályára és nekiesett játékosainknak.

Langfeldert, aki a játékosokhoz sietett, úgy megrugták, hogy elesett. Wilhelm-Vig olyan rugást kapott, hogy órák múlva sem tudott kiegyenesedni. Borsányit ököllel orra vágta, úgyhogy gészen előntötte a vér. Követ már a mérkőzés során is megsebesítették, a meccs befejezése után pedig úgy összerugdalták, hogy hosszú hetekre harc-

VILÁGVÁROSOKBAN IS

FOR-EVER

THE FOREVER SHOE

CIPŐ VEZET

CSAK

BENYÁTSNÁL

Talpba vésett gyári árak!

Talpba vésett gyári árak!

képtelenné vált. Köves nem is utazott tovább a csapattal, hanem egyenesen hazajött. De

valamennyi játékosunk kisebb-nagyobb sérülésekkel jutott a pályáról az öltözőbe.

a legjobban járt Harmat, akit csak egyszerűen megverték.

— Teljesen tehetetlenek voltunk, hiszen

tizenhatan állottunk szemben 22 ezer ellenséges csehvel.

De ezzel még nem ért véget a dolog. Az öltöző előtt körülbelül ezer ember csoportosult és fenyegető kiáltozás közben várakozott ránk.

Félóráig kellett várunk, amíg a prágai rendőrség végre közbeavatkozott és lehetővé tette, hogy autóbusszal szálljunk.

A kutyájával kísérlette be az aszfaltbetyárt

Rendkívül érdekes eset történt tegnap az egyik forgalmas budapesti utcán. Egy rendkívül csinos fiatal leány, akit hatalmas farkas kutya kísért, szelletes, bár szokatlan módon szabadult meg egy alkalmatlankodó aszfaltbetyártól. A feltűnően szép leányt az utcán nagyon sokan megnézték. Egyszerre a sok bámészkodó közül kivált egy „körüti” eleganciával öltözködő fiatalember s minden további kertetés nélkül a leányhoz eszta-kozott.

— Remélem, nincs kifogása ellene, ha én is magával tartok — mondotta a gavallér.

Hideg és gyilkos pillantás volt a válasz erre az orvtámadásra. Ez azonban nem zavarta a fiatalembert, akinek minden mozdulata elárulta, hogy aszfaltbetyár s ezen a téren — ugylátszik — már jelentős sikerekre is tekinthet vissza, mert csak így magyarázható meg az, hogy az ostromot tovább folytatta.

— Ugyan ne legyen olyan haragos, mert hamar megvénül.

Ezt már a leány sem hallgatta szó nélkül:

— Ha nem megy innen, azonnal szólok egy rendőrnek.

De a fiu erre is csak mosolygott, mert praksziában — ugyszik, — már sokszor előfordult az, hogy hosszú kaptatás után az is

Megkérdeztük Maros Oszkárt, gondolnak-e arra, hogy retorzióval éljenek a példátlan botrányra?

— Még nem tudom — felelte Maros —, hogy a csehekkel szemben közvetlenül milyen lépésre gondoljunk. Egyelőre

bejelentjük a Közép-európai Kupa bizottságának az esetet és kérjük a Sparta sporttelepének betiltását

mindaddig, amíg megfelelő biztonsági intézkedéseket nem tesznek. Nincs külön kijárat a játékosok számára, nincs megfelelő kerítés és így a játékosok állandóan életveszélyben forognak.

Az Ujpest csapata ma Prágából Posenbe utazott, ahol szombaton és vasárnap játszik meccset. A csapat kedden tér vissza Budapestre. Mintár, az ujjpesti együttesnek egyetlen ép tagja sines, nagyon nehéz feladat vár rájuk a poseni kettős mérkőzésen.

diskurálni kezdett, aki először rendőrt emlegetett.

Itt kapcsolódik a történetbe Ripp, a farkaskutya, amint a moziban is Rintintin mindig az utolsó pillanatban, a vészhelyzetben jelentkezik. Ripp halk morgással jelezte az események nem tetszését és félszemmel rásandított az ur-nője mellett lépkedő toladóra. A leány azonban nem akart hangos botrányt rendezni, hanem csak esőndősen intézte el az ügyet.

Kissé lehajolt jobb oldalra, ahol Ripp ment mellette, egyetlen ügyes mozdulattal leoldotta a kutya szájáról a kosarat és esőndősen rászólt:

— Ripp, hiszéd ezt az embert a rendőrhöz!

És Ripp eleget tett a parancsnak. Fogviesorgatva ugrott a fiatalember elé, aki érezte, hogy ha futni próbál, a testén feszülő szép ruha s azzal együtt eselleg egy darabka husa is menthetetlenül a kutya marfaléka lesz. Tehát nem tehetett mást, minthogy elindult, előre, a legközelebbi rendőri irányába. Mikor ez történt, a Rákóczi téren voltak. Az utcán járókézők észre sem vették, hogy mellettük egy kutya nemcsak kísért, hanem inkább bekísért egy urat. A fiatalember közben ugylátszik, meggondolta a dolgot s azt hitte, hogy Rippet be lehet csapni. A

legelső sarkon befordult az egyik kis ucca felé. De tévedett, mert a következő pillanatban már a vállán volt a kutya két első lába s a nyakánál érezte a forrá lehelletet. Így mégis csak jobbnak látta továbbmenni és annak rendje és módja szerint jelentkezett az első rendőrnél. A rendőr felírta az uccai alkalmatlankodó fiatal ur nevét és aztán utjára bocsátotta a megrémült fiatalembert. Ripp pedig, mint aki jól végezte dolgát, visszament halványzöldruhás urnőjéhez és folytatta tovább sétáját.

A HOLLAND VÁLASZTÁS.

Amsterdam, július 4. (Havas.) — Idéig 18 körzet közül 14 körzet választási eredményei ismeretesek. A katolikusok 22, a szociálisták 21, az ellenforradalmárok 10, a kereszténypárt 9, a liberálisok 6, a demokráta liberálisok 5 és a kisebbségi pártokhoz tartozók 6 mandátumot kaptak.

LEHET FINNSORSZÁGBA IS TELEFONÁLNI.

Budapest, július 4. A kereskedelmi minisztérium közli, hogy Magyarország—Finnország között a távbeszélő forgalom július 5-én megkezdődik.

SZEMÉLYVONATBA FUTOTT A MOZDONY.

Varsó, július 4. Krakónak Placow nevű külvárosában szerdán, egy mozdony hibás váltóállítással összeütközött egy személyvonattal. Az a vasuti kocsi, amelyet a mozdony elütött, teljesen összetört és mind a negyven utasa részben súlyosan, részben könnyen megsebesült. Feltűnő, hogy a sebesültek névsorát nem tették közzé.

KENYÉRANKÉTOT TART SZEGED, AHOL A PÉKEK AZT ÁLLITJÁK, HOGY RÁFIZETNEK A KENYÉRE.

Szegedről jelentik: Jelentették már, hogy a szegedi kenyérrák magas volta miatt a polgármester vizsgálatot rendelt el, vajjon mi okozza a kenyérdrágaságot.

A számítások azt mutatták, hogy az olcsó búzára mellett a kenyérnek jelentősen olcsóbbnak kellene lenni Szegeden. Pálffy József dr. tanácsnok bekérte a szegedi pékek szövetségének kalkulációját, amelyből azonban érthető meglepetésre az derült ki, hogy nemcsak olcsóbban nem adhatják a pékek a kenyeret, de a jelenlegi árak mellett rá is fizetnek, minden mázsa kenyérré egy pengőt.

Hozzáfüzik a pékek, hogy számításait csak úgy találják meg, ha a kenyér árát még feljebb emelik. Természetes, hogy a tanácsnok nem találta elfogadhatónak ezt a kalkulációt és most szombat délre ankétot hívott össze, amelyen újból átvizsgálják a szegedi pékek furcsa számításait. Az ankét végleg dönt a kenyérrák megállapításáról.

Épület és bútorvásárlások,
hullámlecek, furniok
legolcsóbban

Bészler Lajosnál,
a csonka torony mellett.

Érettségi statárium a megszállott területen

Kolozsvár, július 4. Az érettségi vizsgákat most tartják Erdélyben s a kiküldött román vizsgáló bizottságok az idén mintha még az eddiginél is szigorúbb mértékkel mérnék a magyar tanulók tudását. Az eddig beérkezett jelentések szerint sok helyen botrányos jeleneteket is okozott ez az igazságtalan eljárás. Legutóbb Nagyváradon történtek olyan dolgok az érettségi vizsgánál, hogy e pillanatban még nem lehet tudni, milyen következményeket von maga után az eset, mert az iskola vezetősége a kultuszminisztériumhoz fordul elégtételért.

A nagyváradai gimnáziumban a szóbeli érettségén a tanárok a legnagyobb megdöbbenéssel hallgatták, hogy a vizsgabiztos olyan kérdéseket ad fel a magyar növendékeknek, amelyeket az egyetemen tanárjelöltek szakvizsgáján szoktak hogy ennek nincs eredménye, hangon, szinte suttogva figyelmeztették erre a körülményre a vizsgálóbiztos, később azonban, mikor látták, hogy enne kínnes eredménye, hangosan tiltakozni kezdtek ellene. Ebből éles szaváltás keletkezett, végül is az iskola igazgatója, a vizsgázó növendékek előtt szembe fordult a kormánybiztossal és erőyes hangon a következőket mondotta:

— Tiltakozom az ellen, hogy a diákoknak felsőbb fokú tanulmányi anyagból tegyenek fel kérdéseket. Ezzel az incidenssel azonban nem fejeződött be a nagyváradai vizsgabotrány, mert az iskola panaszt tesz a kormányra is ez ügyben. A diákokat jobban érdekli ezzel szemben a vizsga eredménye, ami a legszomorúbb a tanulóknak csak hét százaléka felelt meg a vizsgálóbiztos által felállított követelményeknek.

A kisebbségi diákok nagyarányú elbuktatása rendkívül nagy elkésredést keletkezett városzerte s a lakosság úgy emlegeti az érettségizetést, mint egy valóságos érettségi statáriumot.

Temesvárott két bizottság előtt 268 diák jelentkezett, akik közül csak 236 diákot bocsátottak szóbeli vizsgára. A visszautasítottak természetesen mind a kisebbséghez tartozók közül kerültek ki. Jellemző a bizottságok eljárása, hogy az első bizottságról első nap 15 diák vizsgázott, akik közül 11 román volt. — Az eredmény tehát az, hogy átengedték a román diákokat és egy magyar fiút. A másik bizottság már sokkal eredményesebb munkát végzett, mert 51 növendék közül csak 8-at engedett át. A következő napokon is hasonló eredménnyel folytatták a vizsgáztatást.

A diákok mindenfelé elkésredetten mondják, hogy ha olyan csoportba osztják be őket, ahol többségben vannak a román tanulók, akkor akármilyen jól is felelhetnek, a bizottság nem engedi át őket, mert nem akarnak román diákokat megbuktatni. Hogy miért, annak egyszerű magyarázata van. Azért történik Erdélyben ez az erőszakos vizsgáztatás nemcsak a középiskolákban, de mindenütt az egyetemeken és más felsőbb iskolákban is, — mert ilyen módon akarják pótolni a hiányzó román intelligenciát, hogy minden pályán lehetőleg teljesen kiszorítsák a kisebbségeket és elsősorban a magyarokat. Ezt a céljukat igazolja Anghelescu, volt közoktatásügyi miniszter egy közbeszólása is, amely a szenátus legutóbbi ülésén hangzott el, amikor Sándor József magyarpárti szenátor hivat-

kozott arra, hogy 1921 májusában a kamarában egy román képviselő azt mondta, hogy a románok és a magyarok nem férhetnek el együtt Erdélyben; az egyiknek, vagy a másiknak el kell tűnnie. Erre Anghelescu közbejött:

— Ha valakinek el kell tűnnie innen, az nem a többség lehet! Hasonló jelentések érkeznek az érettségi statárium frontjáról Brassóból, Sepsiszentgyörgyről, Székelyudvarhelyről és Aradról is.

Nagy harc folyik a magyar iskola miatt a szlovákoknál is.

Vágsellye, július 4. A vágsellyei magyarság körében nagy izgalmat kelt az a tény, hogy a magyar nemzetiségű tanulóknak nem engedik meg az anyanyelvükön való tanulást. Vágsellye magyar lakossága évek óta küzd a magyar tannyelvű iskola fenntartásáért. Öt évvel ezelőtt nyílt meg újra az iskola az első beszűntetés után s a fokozatos fejlesztés után az idén már a hatodik elemi osztályt is felállították.

Ez nem tetszett a szlovák tanügyi férfiaknak és ezért minden eszközt felhasználtak arra, hogy a magyar tanulókat szlovák iskolákba jásassák. Tehát most is a régi recepthez folyamodtak és névelmezés alapján önkényesen szlovákoknak minősítették tősgyökeres magyar családokat. A vágsellyei magyarság körében ez az eljárás óriási felháborodást keltett, amely egyre növekszik, úgy, hogy iskolasztrájk kitörésétől lehet tartani.

Sok szülő kijelentette, hogy csakis magyar iskolába engedi gyermekét, mert ehhez alkotmány-törvényben biztosított joga van.

Katasztrófális robbanásokkal és tüzvészsel kezdődött Amerika függetlenségi ünnepe

EGYMÁST KÖVETIK A TRAGIKUS SZERENCSETLENSÉGEK

Newyork, július 4. Amerika függetlenségi ünnepe tegnap kezdődött. Az új-angliai és kanadai tengeri fürdők felé milliósámra tódul a publikum. A forgalom lebonyolítására 1500 vonatot, több ezer autóbust, sok gőzöst és repülőgépet állítottak be. Ezek a fürdőhelyeken külön intézkedésekkel szabályozták a szeszitaloknak amerikai számára való kimerését. Amerikai turisták szabály szerint két üveg whiskyról többet nem vásárolhatnak. Mint az előző években, idén is sok szerencsetlenség történt tüzijáték könnyelmű kezelése következtében. A newyorki tüzoltóparancsnok kénytelen volt megszakítani előadását, amelyet a rádióban tartott a tüzijátékokkal való bánás veszedelméről.

A parancsnok saját maga volt kény-

telen egy hatalmas tűz oltási munkálatainak vezetését átvenni, amelynek leközdésén 21 tüzoltószerelevény dolgozott. A tűz több gyárépületre és raktárra is áterjedt és több mint félmillió dollár kárt okozott. Átmenetileg az a veszély fenyegetett, hogy a tűz által okozott óriási hőség a levegőbe röpti a közelben fekvő gáztartályt.

A Nebraska államában fekvő Amaha városkában robbanás történt egy tüzijátékkereskedésben. A ház, amelyben a kereskedés volt, levegőbe roppant. A robbanásnál három ember életét vesztette.

Massachusetts államában rendőrség szállta meg a határmenti utakat, hogy tüzijáték nagybani becsempészését megakadályozza.

Elfogtak egy szélhámost, aki furfangos módon a pénzváltásnál csalt

Budapestről jelentik: A főkapitányságon az elmúlt hetekben több budapesti dohánytörsede tulajdonosa tett feljelentést egy ismeretlen furfangos szélhámos ellen. A trafikokba ugyanis beállított egy jól öltözött férfi, aki néhány apróságot, cigarettát és gyufát vásárolt, majd 100 pengővel fizetett. Közben, amint a trafikos a bankjegyből vissza akart adni, megint csak kért valami apróságot és a pénzből visszadó trafikost úgy összezavarta, hogy nem tudta, mennyit kell tulajdonképpen visszaadni a vásárlónak.

Az ismeretlen férfi a zavart még azal is tetézte, hogy mintha véletlenül

történe, leültött valamit a pultról és amikor a trafikos utánahajolt, hogy felvegye,

a 100 pengőt, amely még a kasszában feküdt, zsebre vágta.

A trafikosok a többszöri egymásutáni vásárlás és a 100 pengős eltűnése annyira megzavarta, hogy most már nem is tudták, hogy eltették-e a pénztárhoz a 100 pengőt. Ha pedig a trafikos kétkedni mert, az ismeretlen férfi méltatlankodva kiabálni kezdett és azzal fenyegetőzött, hogy botrányt csinál. A dohánytörsédés, hogy elkezdte az esetleges botrányt, visszaadta a 100 pengőt.

Igy azután a furfangos szélhámosnak megmaradt a 100 pengőse, árut is kapott, sőt megkapta a 100 pengőből visszajáró aprópénzt is. A trafikosok csak akkor vették észre a csalást, amikor este kasszákat csináltak és látták, hogy a 100 pengő hiányzik.

Négy-öt ilyen feljelentés érkezett egymásután a rendőrségre.

A főkapitányságon rögtön látták, hogy itt rotórius szélhámosról van szó. Tolvajnyelven „bilázás”-nak nevezik a bankjegyváltással kapcsolatosan ilyen természetű szélhámoskodásokat.

A panaszosokat ezért nyomban levezették a bünygyi nyilvartartó hivatalba, ahol hatalmas kötegekbe füve fekszenek az ismert rovtöltöltött bűnözők fényképei. Nyomban arra gondoltak, hogy a budapesti trafikok hálózója is ilyen ismert bűnöző. A megkísített trafikosok végiglapozgattak a könyveken és egyöntetűen felismerték csalójukat.

Groszberger Simon 49 éves rovtöltöltött ügyökben,

aki már több ízben volt büntetve és akinek fényképe mindig ott szerepel a bünygyi nyilvartartó hivatal gyűjteményében.

Rögtön detektívek mentek a szélhámos ügyök lakására és előállították a főkapitányságra, majd szembesítették a megkárosított trafikosokkal. Ezek valamennyien megismerték benne csalójukat. Eddig régy esetben sikerült rábizonyítani Groszberger Simonra, akit nyomban letartóztattak.

Weisz kelmelesztő
Arany János-u. 7.
fest, tisztít.
Gyászruhákat 24 óra
alatt festek.

Bécs társadalma

Amikor társadalomról, — még hozzá egy világáros társadalmáról beszélünk, mindent vissza kell tükröznünk, ami benne jellemző, kirívó, egyedülálló. Az egyént bonckés alá vesszük és analizáljuk. A társadalmat is lehet ugyanígy vizsgálni és felvételeket készíteni pszichéjéről, mentalitásáról, tapasztalati szemszögből tekintve.

Induljunk ki abból a gyakorlati megállapításból, hogy egy nagy város társadalma mindig egységesebb képet mutat, mint egy kis, vagy közepes városé. Ez utóbbiakban éppen a mozgási felület kicsinysege miatt jegecednek ki a társadalom keretein belül a társadalom különbségei. Tehát a kép már nem egységes. Részleteiben, nüanszaiban széteső. A nagyvárosok társadalmának tömeg-kasztjai meg-alapozottabbak és már egyénekként is kisebb társadalmakat jelentenek, ellenében a kisvárosokkal, ahol csak klikkekről beszélhetünk. Ha már most e rész társadalmakat összegezzük, jutunk a konzekvencionális eredményhez.

Az elmondottak természetesen az osztrák fővárosra is vonatkoznak. A köztársasági Bécs társadalma a feleletesebb szemléletűnek a legegységesebb, demokratikus alapon álló társadalom, a legerősebben felvértezve a plutokráta és tradicionális irányú átférfálás ellen. Menjünk egy lépéssel tovább. Nézzük meg mennyire volt hatással a liberalizmus Bécs társadalmára — jobban mondva, — hogyan illeszkedett bele Bécs, mint társadalmi keret, a mindent összefogó társadalmi liberalizmusba. Mindenekelőtt legyünk tisztában a kifejezés fogalmával. Röviden definiáljuk. A felelősség arányában álljon a hatalommal. Ezt most vonatkoztatassuk Bécs társadalmára. Bécs, mint demokráta alapon nyugvó állami szerv, nem zárja ki az autoritativ jellegét. Furcsának tűnik fel, de ez a jelleg minden idők társadalmában részt követel magának. De térjünk vissza a felelősség és hatalom arányára. Ha a hatalom Bécs társadalmának, — mint olyannak kezében van, — hatalmi helyzetéből kifolyó cselekedeteiért, automatice felelős.

Egy hírtokosa van a hatalomnak és felelősségnek. Egy cselekszik és ugyan az felelős is cselekedeteiért. Csak hogy Bécsben ez a theoretikusnak elkönyvelt, harmonikus, de keresztülvihető tételbe belekötött a szociálistáknak éppen az a két alakja közül az, amelyik a liberálizmussal semmiféle kapcsolatot nem tart fenn. Ez a két alakzat a mechanikai és hivatalnoki szociálisták. Ezek közül is az utóbbi amelyik ellirányok szerint rész ellagozódás által már megbontotta az egységesnek látszó bécsi társadalmat.

Nem kell a politikai pártokra gondolni, amelyek a „társadalom” szó fogalmával semmiféle relációban nincsenek. De értem alatta azt a széttagozódást, amely elénk állítja a bécsi társadalmi kasztokat. A munkás, polgári és intellektuális társadalmakat. Mind a három a szó szociológiai értelmezésében és nem a szűkebb szociálpolitikai szempontjából értelmezendő.

Most visszatérünk a legelőször mondottakra. A világárosi társadalmak sem egységesek mechanikai mibenlétüket illetőleg. Hisz ennek a lehetőségére világos. De a ténykedési felület — értem alatta egy világáros egész organismusát — a tömeg és az ezek-

ből kiemelkedő intellektuális tényező összefogó és összetartó ereje megerősíti a nagyvárosi résztársadalmak önállóságát és tökéletes megalapozottságát. Beilleszkedésük a keretbe, adja a szerves egészet, a világáros társadalmát. Kisebb városokban ez lehetetlen a kis mozgási felület, tömeghiány, stb. miatt.

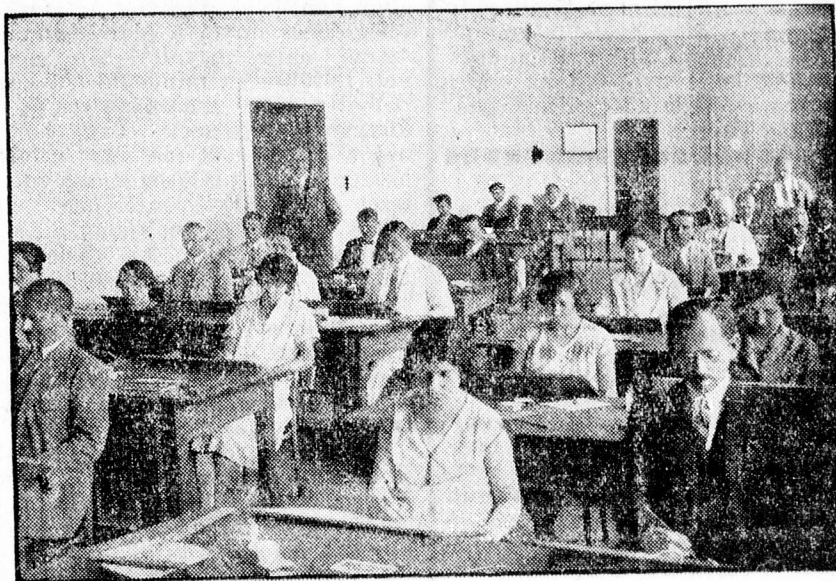
Bécsben a fentebb említett három társadalom kisebb surlódásokkal egymás mellé illeszkedik. *Kisebb surlódásokkal.* Ezt alá kell huzni. Miért? Nagy mozgási, ténykedési felület, ebből kifolyólag nagy a surlódási felület is. És mégis ez a három társadalom könnyedséggel olvad bele — egymás kiegészítőjeként, folytatásaként — a körülhatárolt Bécsnek keretébe, hogy mint szerves társadalom adja önörmagát.

Az a megjegyzésvonalonk van még most már a szerves bécsi társadalomra, hogy amit a politika nem tudott

receptjévé tenni, azt a társadalom majdnem a maga teljében megvalósította. Ez pedig a *reál felfogás.* A szónak nem filozófiai, hanem praktikus értelmezésében. Jelenti: mind a múlt, mind a jelen tényezőinek helyes értékelését, viszonyuk forrtosságát és az ebből származó gyakorlati gondolkodás elsőrendű feladatát.

Mondánivalóinkkal kapcsolatosan a politikai vonatkozásokat kerültük. Szándékosan. Először társadalmat mutassunk fel és azután térjünk a politikára. Ha a társadalom vérszegény, akkor a politika tengődik. Tehát minél nagyobb legyen az intellektuális számarány a társadalomban. Igen. Intellektuális társadalmat revelni. Egy állami életnek legfőbb feladata. A magyar társadalomban nagyon kicsi ez a számarány. Állami életünk válságainak végét ünnepehetjük, — élni akarásunk és a jövő eredményességének jegyében.

Rácz Kálmán.

Tanítók és tanítónők szakrajztanfolyama a faipariskolában. Az ajtóban Kiszely Árpád igazgató.

Fontos ügyek a miniszterközi értekezlet előtt

Bethlen miniszterelnök ma már korán reggel megjelent hivatalában és folytatta tanácskozásait, amelyeket még a nyári szünet előtt teljesen be akar fejezni.

A miniszterelnök legelső sorban Perényi Zsigmond bárót fogadta, akivel hosszú ideig tartó megbeszélést folytatott. Perényi távozása után

miniszterközi értekezlet

kezdődött, amelyen megjelent már Vass József népjóléti miniszter, mint helyettes miniszterelnök és Scitovszky belügyminiszter, továbbá Sztranyavszky belügyi államtitkár és Mayer földművelési miniszter.

A miniszterközi értekezlet közel három óra hosszat tartott. Ugy halljuk, hogy még bizonyos

vitás kérdéseket kellett letárgyalni a mezőgazdasági munkásbiztosítási

tásról szóló törvényjavaslattal kapcsolatban.

A törvényjavaslathoz olyan vonatkozásai is vannak, amelyek

a belügyi tárcát közelről érintik

és ezért hallgatta meg a miniszterelnök Scitovszky belügyminisztert és Sztranyavszky államtitkárt.

A miniszterelnök a belügyminiszterrel és az államtitkárrel több más olyan kérdést is letárgyal, amelyek a belügyi tárcával szoros összefüggésnek.

A belügyminiszter bemutatta a miniszterelnöknek azokat a javaslatvezeteket, amelyek már készen állnak az őszi kampányra. Megvitatta továbbá információk szerint azokat az iránymegfontolásokat, amelyek szerint a gyűlékezési jogról szóló törvényjavaslatot ki fogják dolgozni.

HASZNÁLJA ÖN

is ki ezen kedvező alkalmat és vásároljon a 25 napos jubileumi vásáron bőröndöt, retikült pénztárcát

FEUERMANN bőröndös mester

Piac-u. 26-28. Gambrinus passage.

Az egyesület törvényjavaslatát előre halasztást szenned,

minthogy az előkészítése a belügyminiszteriumban még bizonyos nehézségekbe ütközik. Most már bizonyos, hogy

ezt a két javaslatot teljesen külön választják

és mivel a gyűlékezési jog szabályozásának különösebb nehézségei nincsenek, az erre vonatkozó törvényjavaslatot fogja elsősorban a kormány a Ház elé terjeszteni.

A községi háztartások

rendezéséről szóló törvényjavaslatról is szó volt a mai miniszterközi konferencián. A miniszterelnök ezt a kérdést még külön akarja tárgyalni Wekerle pénzügyminiszterrel is, aki nyári munkásságának legnagyobb részét a községi háztartásokról szóló javaslatoknak akarja szentelni. A miniszterelnök a legintenzívebben érdeklődik ezek iránt a javaslatok iránt.

AMERIKA VAGYONÁNAK 40 SZAZALEKA A NŐK TULAJDONÁBAN VAN.

Newyork, jul. 3. — A jövedelmi adók legújabb statisztikája szerint az Egyesült Államok vagyonának 40 százaléka nők kezében van. Ha ez a fejlődés oly mértékben halad tovább, mint az utolsó két évben, 12 év múlva a nemzeti vagyon nagyobb része a nők tulajdonában lesz. Öt nagy vasúttársaságnál és ipari vállalkozásnál a nők kezében van a részvénytöbbség. A takarékpénztáraknál és ipari vállalkozásoknál 38-40 százalékot tesznek ki a női üzletfelek betétjei és ez a százalékarány állandóan növekszik.

Ezek a statisztikai adatok annál meglepőbbek, mert hiszen tudvalevő, hogy a nők kezében lévő vagyonnak sokkal kisebb része szerepel a nyilvános statisztikában, mint a férfiaké. A házaspárok nagy részének vagyon, amely tulajdonképpen az ő közös tulajdonuk, gyakran csak mint a férfi szerepel az adókimutatásokban, nem is szólva arról, hogy olyan férfi, aki nőket akár állandó nagyobb összegekkel, akár — mert végső eredményben ez is számot tesz ki — alkalmi udvariassági kiadásokkal támogat, sokkal több van, mint olyan nő, aki a férfiak eltartásához akármilyen kis mértékben is hozzájárul. Ha tehát a rideg statisztikai adatokat összevetjük a társadalmi élet jelenségeivel, az derül ki belőlük, hogy Amerikában ténylegesen a vagyonnak és jövedelemnek jóval nagyobb része esik a nőkre, mint a férfiakra, — hogy tehát nem egészen légből kapott az a közszó, hogy a nők megjegyzés, hogy Amerikában nőuralom van.

China vashor

vérszegénységnek és étvágytalanságnál kitűnően bevált házi szer.

Félliteres üveg 2'50 P.

Kapható: a készítő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertárában.

Színház mellett.

A „DEBRECZEN” szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádióműsort.

Országos presbiteri nagygyűlés lesz Miskolcon augusztusban

Augusztus 25-én a vasgyártelepi munkáskaszinó nagy csarnokában zajlik le a kétvétenként esedékes országos presbiteri nagygyűlés.

Budapest, jul. 4. Augusztus 22-től 26-ig rendezik meg üléseit az Országos Református Lelkészség süllet Miskolcon. 22-től 24-ig lesznek a konferenciák, 25-én országos presbiteri nagygyűlés, 26-án az Orle. közgyűlés. — A kálvinista papság nagytekintélyű társadalmi szervezete, az Orle, mint minden évben, ezidén is megrendezi általános érdeklő manifesztációit, amelyeknek színhelye most Miskolcon lesz. — Az Orle tagjai augusztus 24-én érkeznek meg Miskolcra, másnap megkezdik három napos konferenciájukat, amelyek azonban csak a délelőtti órákban folynak, mindhárom nap délutánján kirándulások tartják a programot. Az első napon Diósgyőrbe, 23-án a diósgyőri vasgyárba, 24-én pedig Lillafüredre lesz kirándulás. Augusztus 25-én a vasgyártelepi munkáskaszinó nagy csarnokában zajlik le a kétvétenként esedékes országos

presbiteri nagygyűlés, 26-án kerül sor a főbb programpontra, az Orle közgyűlésére, ugyanazon nap délután pedig az Országos református jóléti és gazdasági egyesület tartja közgyűlését, 27-én reggel Putnokon keresztül az aggteleki cseppkőbarlanghoz mennek az Orle gyűlés résztvevői. Jelentkezési díj az összes gyűlésekre 8 pengő, az Országos presbiteri nagygyűlés résztvevői számára 3 pengő, amelyben a vasuti igazolvány ára, a jelvény és a konferencia költségei bennfoglaltak. A kirándulásra szóló résztvételi jegy ára 10 pengő, beleértve a diósgyőri, diósgyőri vasgyári, lillafüredi, putnoki, aggteleki ut költségeit. Végül az ellátási díj az egész Orle hétre 6 pengő. Mindazoknak, akik a 7 napos összejövetel bármelyikén megjelenni akarnak, augusztus 5-ig kell beküldeni az összes díjakat az „Orle közgyűlési iroda” Miskolcra címre.

Az Aranybika r. t. és szálló nagy megértéssel volt a dalosnapok nemzeti céljával szemben

Az Aranybika r. t. és szálloda alaposan kivette a részét az országos dalos versenyekkel kapcsolatban és gavallér módon segítséget nyújtott, minden tekintetben a legkifogástalanabb elbánásban részesítette az idegen vendégeket.

Már csak abban is kifogástalan odaadást bizonyított a szálló, hogy a dalosnapokra ingyen és minden fizetség nélkül a rendezőség rendelkezésére bocsátotta a szálló erkélyét és a versenyek céljára a dísztermet, ami pedig tekintélyes segítséget jelent. Megértő, lelkes

hozzájárulással emelte a sikert ezekben a napokban ennek az országosan ismert szállodának igazgatósága. Az árakban sem használták ki az adott konjunktúrát, amennyiben még olesőbb árban bocsátották a vendégek rendelkezésére a szobákat, mint más alkalmakkal.

Mint külön érdekességet említjük meg, hogy a dalos napokon a Bika-szálló fodrász mestere, Horváth, az egri dalárda tagjait és más dalosokat is, csupán vendégszerzésből ingyen szolgált ki.

Bugyi Sándor talyigás nagy szerzői jogbitorlási per központjában

Bugyi Sándor talyigásnak immár feledésbe hanyatló mulatságos alakja foglalkoztatta tegnap a debreceni kir. ítélőtáblát.

Még 1926 tavaszán moziszkécseset mutattak be a debreceni Uránia mozgóban „A lú meg én” címen és „Bugyi Sándor debreceni talyigás delejes bájtala” alcímen. A szkecseset Adorján László budapesti hírlapíró írta. Néhány héttel az előadás után Simon István debreceni tanító feljelentést tett a debreceni törvényszéken Adorján László ellen szerzői jogbitorlás miatt, elpanaszolva, hogy „A lú meg én” és „En meg a lú” címen ő már évekkel ezelőtt humoros könyvet írt, továbbá Bugyi Sándor főszereplésével egy moziszkécseset is írt, amelyet ugyan nem adtak elő, de mivel Debrecenben köztudomású, hogy „A lú meg én” című könyvnek ő, Simon István a szerzője és mivel a plakátokon a szerző neve egyáltalában nem volt feltüntetve, mindenki azt gondolhatta, hogy a moziszkécses az ő könyve után készült, vagy hogy azt ő dolgozta át és így a cím használata a közönség megtévesztését célozta. Feljelentésében azt kérte Simon István, hogy a törvényszék mondja ki Adorján Lászlót vétkesnek szerzői jogbitorlás vétségében, büntesse meg és kötelezze vagyon és nem vagyoni kára megtérítésére, azonkívül az ítéletnek egy budapesti és debreceni napilapban való közzétételére.

Adorján László a feljelentéssel szemben azzal védekezett, hogy Bugyi Sándor debreceni talyigás alakja olyan közkinés, amely senkinek sem lehet a tulajdona. Már 1887-ben szerepelt ez az alak a „Villám” című élelapon. Az alakot Nagy Pál, a ref. kollégium fizika professzora teremtette meg, majd az ő halála után Bereczky Ödön újságíró vette át az alakot és ő írta az eseteket Bugyiról még debreceni rendőrkapitány korá-

ban is. Than Gyulának „Debrecen a holdban” szindarabjában is szerepel Bugyi Sándor, de Simon István sem Than Gyulát, sem a debreceni színház akkori igazgatóját nem perelte ezért.

A debreceni törvényszék 1926 októberében hozott ítéletével vétkesnek mondta ki Adorján Lászlót a szerzői jogbitorlás vétségében és ezért 15 millió korona pénzbüntetésre ítélte és arra kötelezte, hogy tíz millió korona nem vagyoni kárt és 3.747.000 korona perköltséget fizessen Simon Istvánnak, — végül arra is kötelezte, hogy az ítéletet egy budapesti és egy debreceni lapban tegye közzé. — Az ítélet indokolása szerint köztudomású Debrecenben, hogy Simon Istvánnak „A lú meg én” és „En meg a lú” című könyvei Debrecenben és vidékén igen el vannak terjedve és Adorján azzal, hogy moziszkécsesének a Simon könyve címét adta, a közönségben azt a gondolatot kelthette, hogy a szkecses Simon István műve.

Az ítélet ellen Adorján felebevezett, s a debreceni ítélőtábla több ízben tartott tárgyalást az ügyben. Adorján ügyvédjének dr. Kun Miklósnak kérelmére széleskörű bizonyítást rendelt el a tábla. Bécsben kihallgatták Déry Alfréd mozisznészt, aki tulajdonképpen először adatta a szkecseset, továbbá Budapestén Heltai Jenő volt debreceni szinigazgatót, Fehér Dezső filmkölesznőt, Bodán Margit énekművésznőt, Nárcisz Anci színésznőt és másokat és a bizonyítás lefolytatása után tegnap ítéletet hozott a tábla: megváltoztatta a törvényszék ítéletét Adorján Lászlót felmentette és Simon István 380 pengő költség fizetésére kötelezte. A bizonyítás alapján megállapította a tábla, hogy Adorján László a szkecsesnek „Pusztarózsa” címet adta és ezt Déry Alfréd a szerző tudta nélkül változtatta arra a címre, mely miatt Simon a pert megindította.

Tábortüzek

Írta: Frimmer Pál.

Esteledik. Az alábukkanó nap meg egy utolsó pillantást vet a tájra. Bányadt sugarai bearanyozták a gyönyörű szép völgyet, aztán lassan eltűnik.

Újra haragos zöld színű palástot ölt magára a fenyvesekkel borított hegyoldal.

Lent a völgy egyik kis tisztásán tűz lobban fel: cserkészek táborfüze. Felhangzik az ének: „Fiuk fel a fejjel, a harsona zeng...”

A boróka-bozót magasbátórékvő kekes-lila lángja, jókedvű, vidám, egészséges cserkészek arcait világítja meg.

Kellenesen eltöltött, sok-sok tanulságot nyújtó napnak következik most a méltó befejezése.

Jóleső tudatától annak, hogy jó munkát végezte, vidámak a fiuk. Egymást követik a szebbnél-szebb cserkésznóták. Majd megindul a mókázás, örsöknek egymással való nemes versenygése. A „Kakas” örsvezetője büszkeségtől sugárzó arcát tartja beszámolóját:

— Ma a harcászatban bekerítettük a várat védő „Pacsirta” örsöt. Újra nótázás: „Este van már, késő este...”

Most megszólal a parancsnok ur a fiuk dédelgetett Gyula bácsija:

— Nos édes fiaim, jó munkát

végeztetek. Te is Pista, te is Pali fiam. Mindannyian ügyesek voltatok.

Duzzadnak a keblek. Gyula bácsi meg van elégedve.

Következik a jőpontok osztása. Gyula bácsi diktált, az örsvezetők jegyzik. A „Kakas” örsé a babér, ők kapták a legtöbb pontot.

Na majd meglátjuk holnap...

Most hosszabb beszédbe kezd Gyula bácsi. Kedvesen, szelíden beszél. Szeretettel és jószággal telített szavaival ragadja a fiukat vissza, vissza az ezeréves multba.

— Mikor így most a tűz körül látlak benneteket, lelkemben felélevenedik a régmúlt idők emléke.

Az az idő, amikor még ott fenn büszkén állott a vár s a hegyormon véges-végig patogott a tábor-tűz, vig, vagy szomorú kurucoktól körülveve.

Régen lejátszódott esaták képei vonulnak el szemeim előtt... Hlyenkor érezhetjük legjobban, hogy mennyire szent és drága nekünk a föld.

Eszembe jut az az idő, amikor mégha sok-sok vér árán is, de szabad volt az ut, tul a hegyen is, messze, messze a Kárpátokig.

Szent ez a hely nekünk édes fiam. Óseink vére táplálja itt a dús termést. Óseink lelkei kísértenek és engednek bennünket büszkén leni ezeréves multunkra.

Boruljatok le fiaim, öleljétek és

esőkoljátok meg a rögtől lábaitok alatt.

Nézzétek ott fenn a várromot, a még megmaradt csonkok is milyen büszkén merednek reménységül a hegyen tul színlődő testvéreinknek. Ha ez a tábor-tűz most ott lobogna a régi szent falak között, messze vetné fényét oda, hol a lelkekben titokban sir az ének: „Lesz még kikelet”. Igen lesz még...

A fiuk mély esendben hallgatnak. Szemeik könnytől ragyog.

Vége a tábor-tűznek. Sorakozó a zászló alatt. Parancs osztás. Zászló levonás a Himnusz éneklése közben. Takaródó fuvás.

Csendesek a fiuk. Lassan sátraiukba mennek, valami titokzatoság lebeg a tábor felett, mintha összeesküvők tanyája volna. Ma elmaradt a szokásos tréfálkozás is a sátrakban, pedig még nem fújt le a kiértés. Majd felesendül a táborogató mélabus hangján: „Hej Rákóczi, Beresényi...”

Csend borul a völgyre, csak a bagoly huhog néha. Semmi sem zavarja a esendét. De mégis... Mintha árnyak suhannának ki a táborból. Időnként félrebillen a sátorponyva, ki-ki lép rajta egy-egy cserkész. Nem kerülük el az őrt, az nem állítja meg őket utjukban.

Egyszerre csak világos lesz a hegytető. Magas lángoszlop csap fel a várrombok között, bevilágítva

a völgyet.

Mi történik odafenn? Ki jár ott a kísérteties várrombok között? Talán összebeszéltek a cserkészek? Vagy talán...

Nem beszéltek azok össze. Egyik sem tudta, hogy a másik is meggy, csak a fülükbe esengett a Gyula bácsi szava: „Ha ez a tábor-tűz most is ott lobogna a régi szent falak között...” Külön-külön született meg az elhatározás a fiuk lelkében: Fel a várromokra! Lobogjon a tábor-tűz.

Ugy bujkáltak elő a bokrok közül, nem kérdezve egymást: Miért jöttél? Egy lélekké forrt össze az egész tábor. Egy szívből, egy lélek-ből esendült fel az ének: „Lesz még kikelet...”

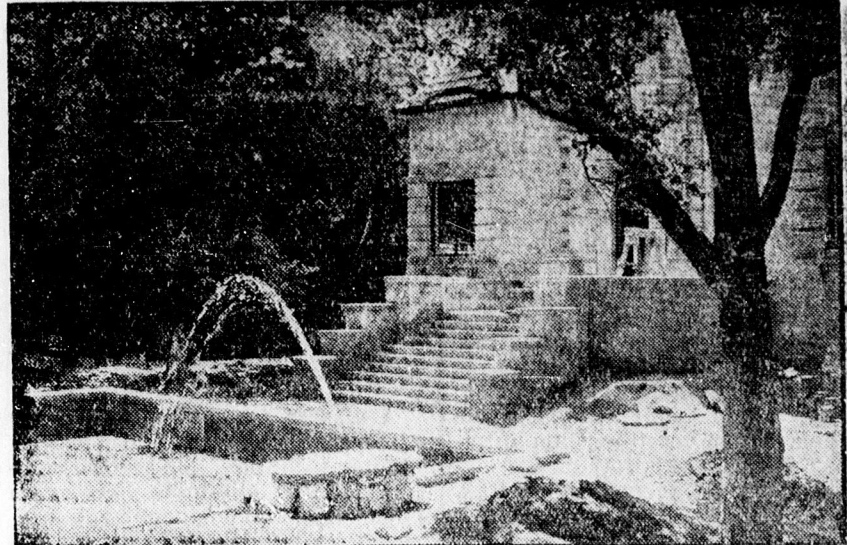
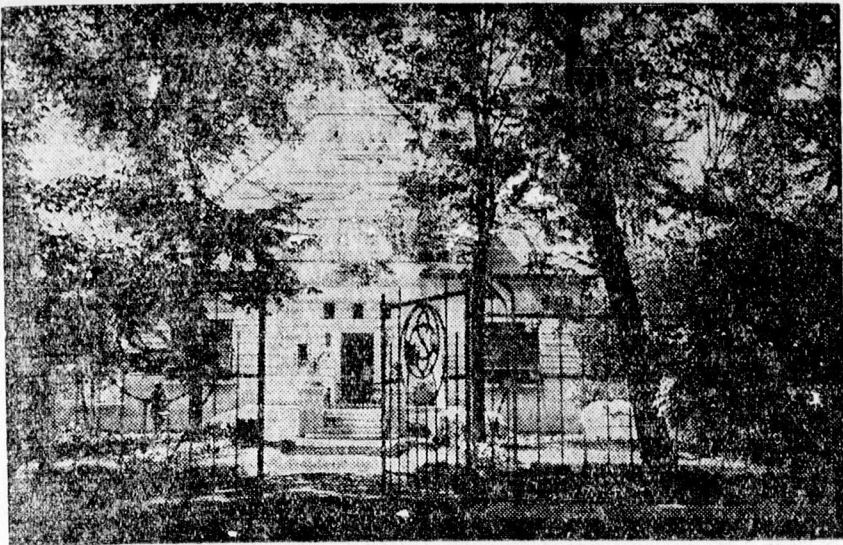
Gyula bácsi sem tudott aludni. Őt is vonzotta valami fel a hegytetőre. Ő is szeretett volna énekelni a fiukkal. Nem tudott. Valami összeszorította a szívét. Szerette volna azokat az édes-aranyos fiukat mind-mind megölelni.

Újra esend borul a tájra. A cserkészek hazamennek, most már tudnak aludni.

Tul a másik völgy felől... mesz szíról, szomorú sóhaj hoz a lanya-ha szellő.

Aludjatok kis magyarok. Biztató reménységeink. Legyen a valóság olyan tiszta és fényes, mint amilyenek álmodjátok.

Uj villák a Simonyi-uton

Egy hajduböszörményi teológus rejtélyes öngyilkossága

Szülei amerikai párbajt sejtene k az öngyilkosság mögött.
A debreceni vizsgálóbírósa g megindította a vizsgálatot.

Az öngyilkosságok szürke, mindennapi krónikájából kimagaslik az a titokzatos öngyilkosság, amelyet Kiss József hajduböszörményi teológus, a debreceni tudományegyetem hallgatója követett el. Bár az öngyilkos ma már túl van a veszélyen, ezzel az ügy nem záródott le, hanem szenzációs fordulatot vett, amennyiben a szülők feljelentésére a debreceni központi vizsgálóbírósa is bekapcsolódott az ügybe.

Az öngyilkosság előzményei a legnagyobb valószínűség szerint több évre nyúlnak vissza és egy érdekes szerelmi háttérrel tárnak fel. Több évvel ezelőtt ugyanis Kiss József szerelmes volt egy ismert debreceni leányba. Ugyanebbe a leányba volt szerelmes a fiatal teológusnak egy barátja és emiatt a két fiatalember között a heves jelenetek napirenden voltak.

Különösen feltűnő volt, hogy a vetélytársak mindégvike rendkívül regényes hallamú volt. Egyszerre azután megszakadt a jóviszony a teológus és a leány között és ettől kezdve nem beszéltek egymással. A fiu regényes hajlamára és a hirtelen megszakadt érintkezésre való tekintettel tehát nem egészen véletlen műve lehetett a napokban bekövetkezett öngyilkosság.

Az öngyilkosság két héttel ezelőtt Hajduböszörményben történt. Kiss József az előző napokor, nem lehetett semmit sem észrevenni, szüleinek fogalmuk sem volt, hogy milyen végreztes terve vannak fiuknak. Egy délután azután eldőrdült a revolver és mire az édesanya berohant a fiu szobájába, az már állott mellet fehédt a szoba padlóján.

Az öngyilkos fiatalembert autón hozták Debrecenbe a sebészeti klinikára, ahol azonnal operációt hajtottak rajta végre. Az orvosi tudomány ismételtlen esodát művelt, Kiss Józsefet megmen-tették az életnek két hétig állott a klinikán ápolás alatt, míg július 2-án azután gyögyvultan utazott haza Hajduböszörménybe.

A fiatalember felgyógyulásával azonban — mint már említettük — nem záródott le az ügy. Csütörtökön ugyanis egy levél érkezett be a debreceni ügyészségre, amelyben Kiss József szülei feljelentést tesznek ismeretlen tettes ellen aki fiukkal állítólag más évekkel ezelőtt amerikai párbajt vívott és a teológus azután ennek következtében lett öngyilkos.

A levélben a fiatalember szülei részletesen kifejtik azokat az okokat, amelyek arra engednek következtetni, hogy a régi szerelem, a baráti viszony meg-

szakadása és a most bekövetkezett öngyilkosság között a legszorosabb az összefüggés.

Az érdekes levél alapján természetesen megindult az eljárás és az

Elloptak egy Buddha-szobrot, mely mindig szerencsét hozott

A nagyértékű műtárgyat otthagyták, csak a szobrot vitték el titokzatos módon.

London, jul. 1. Különös természetű betörés foglalkoztatja a Scotland Yard detektívjeit. A legrejtélyesebb körülmények között eltűnt egy Buddha-szobor egy diplomata villájából. A szobrot kétségkívül ellopták. A tettesek kiléte — mert több tettesnek kellett lennie — mindeddig éppúgy ismeretlen, mint az az ok, amely rábirta őket arra, hogy más sokkal nagyobb értékű tárgyakat otthagyanak a villában és egyedül a Buddha-szobrot emeljék el.

Az eltűnt szobornak Sir Artur James Herbert, a kitűnő orientalista a tulajdonosa, aki még a háboru előtt fontos diplomáciai megbízatásokban járt el a távoli Keleten és hosszabb ideig képviselte hazáját a perzsa udvarnál. Perzsiából később Afganisztánba került, végül pedig 1905-ben Oslóba nevezték ki angol követnek. Azóta, hogy visszavonult a magánéletbe, Sir Herbert ismételt nagy utakat tett a Keleten. Különösen Indiát tanulmányozta és az indiai nép vallási szokásainak ő ma a legjobb ismerője. A most eltűnt szobrot legutóbbi ceyloni útjáról hozta magával Sir Herbert. A szobrot fából faragták s azután beanyagták. A szobor a diplomata villájának előcsarnokában márványtalapzaton állt.

A tolvajok, akik nyilvánvalóan még a nappali órákban szütek be és rejtőztek el a kertben, éjjel feltörték az előcsarnokba vezető ajtót. Innen már szépen besétálhat-

ügyészség indítványára Preineszberger Jenő tanácselnök, központi vizsgálóbíró bevezette a nyomozást. Először Kiss Józsefet hallgatta ki a vizsgálóbíró, aki azonban semmiről semmit sem akar tudni.

Az ügy azonban még nincsen befejezve, mert a vizsgálóbíró folytatja a vizsgálatot az állítólagos amerikai párbaj másik szereplője személyének felderítése érdekében. Nem lehetetlen, hogy ez az ügy még szenzációs fejleményeket fog kitermelni.

minimális az értéke, hiszen, mint említettük, aranyozott fából készült. Ha van is muzeális értéke, ez szóba sem jöhet a többi drágaság mellett. A betörőknek tehát valami titokzatos céljuk lehetett a szobor ellopásával.

A rendőrség felleveése szerint valamely keleti szekta Londonban időző tagjai lehetnek a tettesek. Talán az esábitotta őket a lopásra, hogy Sir Herbert egy fakirtól kapta ajándékba a szobrot, aki azt mondta, hogy a szobor mindig szerencsét hoz a birtokosának. — Sir Herbert valóban talizmánként tartotta magánál a szobrot s most semmi áldozatot sem sajnálna, ha a rendőrség vissza tudná azt neki szerezni.

KIMARADT DALÁRDA A DALOSVERSENYEK EREDMÉNYÉNEK KÖZZÉTÉTELÉNÉL.

Az igen nagy anyag torlódásnak tudhatjuk be, hogy a dalosversenyek után, mikor igyekeztünk a lehető legpontosabb és leglekiismeretesebb beszámolót adni, egy sajnálatos véletlen folytán a Bárándi Dalegyesület, mely pedig a nagy felkészültségű dalárdák között is emberül, igen szép sikerrel állta a versenyt, az eredmények felsorolásánál kimaradt. Igazán nem rajtunk múlt, hogy ennek a derék és minden tekintetben szép eredményt felmutató énekkarnak a sorszáma és eredményes működésének regisztrálása elmaradt, már csak azért is, mert ez a dalegyesület igen feltűnő módon érte el szép eredményt és már a pusztá megjelenésével is impozáns volt.

Most korrigáljuk a véletlenül történt kimaradást és közzé tesszük, hogy a Bárándi Dalegyesület derék dalosai az Országos versenyen a népdal csoportban a 65 versenyző dalárda között a 36-ik helyett nyerték el 150 ponttal, ami eredményében egyike a legszebb vidéki eredményeknek. Készséggel adjuk tudtul a rektifikáló cikket, mely a derék bárándiak dalos egyesületének megérdemelt dícsérete.

„Express“

automobil közlekedési vállalatot vegye igénybe. Hat-huszonkilenc telefonon rendelje meg, azonnal rendelkezésre áll. —

Igazgató: Parenthesy Lajos.
Nap-utca 23.

Gyönyörű fürdőruhák

gummi övek, cipők, sapkák és strand napernyők jutányosan kaphatók

Antalfy Gyula sportruházában, Szent-Anna-u. 10-12. Telef. 9-72

A levegőben lelőrtött a Kolozsvár-bukaresti repülőgép propellere

Kolozsvár, jul. 4. A Kolozsvár-Bukarest repülőjárat utasszállító gépe tegnap reggel indult el a Bukarest melletti baneasai repülőtérről. A gép a Kárpátok ormai felett 2000 méteres magasságban repült, amikor az utasok erős recsenésre lettek figyelmesek. A repülőgép egyszerre megingott és érezhetően süllyedni kezdett.

Az utasok megdöbbenve látták, hogy a gép mély szakadék felé zuhan. A gép vezetője, Olteanu pilóta, ekkor odakiáltott az utasoknak, hogy legyenek nyugodtak, nincs életveszedelem. A motort erősebb tempóra kapcsolta és a gép simán szállt le a brassói repü-

lőtéren. Megállapították, hogy a jobboldali propeller agya kettérepedt és a propeller leszakadt.

Olyan erővel vágódott bele a propeller éle a gép alsó részébe, hogy azt, mint egy éles kés, lemetszette. Ha a hatalmas propeller csak 2 centiméterrel feljebb csapódik a gépre, akkor menthetlenül lezuhant volna.

A vizsgálat megállapította hogy a szerencsétlenségért a baneasai repülőter technikai felügyelője okolható, aki az elindulás előtt nem ellenőrizte kellőképpen, hogy nincsen-e valamilyen hibája a gépnek.

Allítólag elfogták a körözött Hirsch Hugót

Belgrád, jul. 4. A Vreme jelentése szerint a jugoszláv rendőrség a belgrád-nísi gyorsvonaton három nappal ezelőtt két gyanús idegent tartóztatott le, egy férfit és egy nőt, akiknél nem volt utlevél. — A rendőrség azt gyanítja, hogy a Graf és Stíft bécsi automobilgyár budapesti megbízottja, a magyar hatóságok által sikkasztás miatt körözött és szökésben lévő Hirsch Hugó került a rendőrség kezére.

A letartóztatott férfi ezzel szemben azt állítja, hogy Heinrich Ferencnek hívják, bécsi lakos, a Rotenturmstrasse 11. szám alatt van bejelentett lakása, — a vele lévő hölgy pedig titkárnője, a 24 éves bécsi illetőségű Hertinger Aurélie — Utleveiket allítólag egy nagy becskeréki szállodában felejtették. A rendőrség erőlyesen nyomoz a két gyanús idegen személyazonosságának a megállapítása ügyében.

Egy amerikai vállalkozó 200 millió dollár költséggel földalatti vasutat épít Moszkvában

Páris, július 4. Rosoff, a jelenleg Párisban időző amerikai vállalkozó újságírók előtt nyilatkozott azokról a hatalmas tervekről, amelyeket Szovjet-Oroszországban amerikai tőke és technikai eszközök segítségével meg akarnak valósítani. Rosoff tárgyalásokat folytat moszkvai földalatti vasút, valamint modern vízmű építéséről.

A szovjet hatóságok az előirányzott 200 millió dollár kiadásból száz millió dollárt vállalnak, az összeg

másik felét amerikai tőkés adják tíz évi kölcsönként.

Az amerikai technika közreműködése úgy történik, hogy mintegy 50 amerikai mérnök fogja vezetni a munkálatokat, míg a többi szükséges munkaerőt, valamint nyersanyagot és gépkatapultákat Szovjet-Oroszország adja. A földalatti vasút kettősvágányú s 16 mérföld hosszú lesz. A vízvezeték hossza 75 mérföld hosszúságra van tervezve.

Szovjetország csendélet a moszkvai villamoson

A moszkvai villamos a bolsevik munkások paradisioma. Olyan elképzelhetetlen állapotok uralkodnak a moszkvai villamosközlekedésében, hogy maga a szovjet próbálta meg közbelépésével a helyzet orvoslását.

A villamosalkalmazottak munkaidejét ők maguk határozták meg. A társaság vezetésében nagy szerepet játszanak a munkások. Az alkalmazottak megbízottjának vétőjoga van. Minden olyan indítvány, vagy rendelkezés, amely nem tesz a munkásoknak, már eleve keresztülvihetetlen. A szolgálati szabályzat unikum.

Hogy fogalmat alkothasson magának az olvasó, néhány példával világítjuk meg. A szabályzat szerint minden kalauznak és kocsivezetőnek jogában áll havonként két szer későn érkezni munkába. — Ilyenkor az alkalmazottakat nem lehet felelősségre vonni. Ezen a két eseten kívül nem büntethető egyetlen olyan késés sem, amelyet

a későn jövő meg tud okolni és megokolását a munkások testülete elfogadja. Csak az a kocsivezető, vagy kalauz bocsátható el, aki három ízben részegen állt szolgálatba.

Nem lehet részegségben bűnösnek kimondani egy olyan alkalmazottat, aki a részegség felfedezése után három órán belül egy „elvtárs-orvossal” igazolja, hogy már józan.

Minden elbocsátás megbukik a munkásmegbízott vétőjoga. A közönség egészen ki van szolgáltatva a bolsevik villamosalkalmazottaknak. A villamoson a kalauz és a kocsivezető az ur. A közönség köréből, ha valaki kifogásol valamilyen visszavetést, az alkalmazottak egyszerűen elverik. Ha ezután feljelentés történik és a közönség köréből tanukat jelent be a panaszos, akkor a tanukat nem fogadják el azon az alapon, hogy „érdekközösségben állnak” a panaszossal.

A Megváltó képe jelent meg egy amerikai halottégető falán

Páris, július 4. A Matin London keresztül a következő new-yorki táviratot kapta: North Bergenben (New-Jersey) a krematórium öre tegnap reggel jelentette, hogy a megelőző éjjel Krisztus arcának körvonalai rajzolódtak ki a halottégető falán.

A hivatalnokok és rendőrök

nyomban a helyszínére mentek, ahol csakugyan megtalálták a Megváltó aremását. — Kísérletet tettek a rajz eltüntetésére, de minden igyekezet hiába valót. A város egész lakossága egész nap tömegekben zarándokolt a halottégetőhöz. A hívők meg vannak győződve, hogy csoda történt.

Letartóztatták Jersey City polgármesterét, aki vagyonáról nem tudott magyarázatot adni

Newyork, július 4. Az amerikai közvélemény részletesen foglalkozik Jersey City demokrata polgármestere: Frank Hague nem mindennapi esetével. Hague-ot a napokban a kormány vizsgálóbizottsága felelőségre vonta, adjon megfelelő magyarázatot, vagyonának eredetéről. A polgármester visszautasított minden magyarázatot, mire egy napon át fogvatartották. Este újra szabadlábra helyezték, hogy a további vizsgálatnál jelen legyen.

Hague 8000 dollár fizetést kap évente, ezzel szemben azonban az utolsó tíz évben több, mint 500.000 dollárt költött; így például gyönyörű kastélyt építtetett magának.

anélkül azonban, hogy az ehhez szükséges összeg eredete tisztázva lenne. Már eddig is épületes részletek derültek ki azokról a pénzügyi machinációkról, amelyeket a polgármester a legutóbbi polgármesterválasztás alkalmával elkövetett. El szerint minden rendőrnök 25 dollárt kellett lefizetnie a választási alapra, ha csak nem akarta kitenni magát annak, hogy a legsötétebb betörőnyegedbe helyezték át. Hague ellenfeleit minden eszközzel terrorizálták, úgy, hogy sikerült 25.000 szavattöbbséget szereznie. Annak idején még arról is szó volt, hogy Hague-ot az amerikai elnökségre jelölik.

200 pengőre ítélte a tábla Szabó Dezső író egy ügyvéd megsértése miatt

Szabó Dezső író 1928 február elején az egyik pesti lapban: „Szabó Dezső nyílt levele az ügyvédi kamarához” cím alatt cikket írt, melyben támadást intézett Fuchs Zoltán dr. fővárosi ügyvéd ellen. Cikkében többek között azt írta ezzel kapcsolatban, hogy sok ügyvéd minden emberi érzéstől mentesen kiforgatja vagyonukból azokat a szerencsétleneket, akik jóhiszeműen hozzájuk fordulnak. Fuchs Zoltán dr. sajtó útján elkövetett rágalmaszás címén feljelentést tett Szabó Dezső ellen, akit a törvényszék Tőreké tanácsa

20 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Az ítélet ellen a főmagánvádló jogi képviselője felebezést jelentett be s így került az ügy az ítélőtábla Gadó-tanácsa elé. A mai felbontási főtárgyaláson Soóky József dr. táblabíró ismertette a per anyagát, majd a felek jogi képviselőinek felszólalása után a tábla ítéletében Szabó Dezső büntetését 200 pengő pénzbüntetésre emelte fel, de a végrehajtást 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Az ítélet ellen a főmagánvádló semmisségi panaszt jelentett be a királyi kuriához.

Két esküvő a temetőben

Lebanonból írják: Szokatlan körülmények között indult el a házasságkötés útján két fiatal pár, akik véletlenül olyan békebiró előtt kötötték házasságukat, aki egyúttal temetésrendező is.

S mivel így hozta a sors, hogy temetésrendező áldotta meg az új párok frigyét, azok, miért, miért nem, úgy döntöttek, hogy ha már így áll a dolog, akkor legjobb lesz a házasságkötés helyéül is olyan helyet kiválasztani, ahol a teme-

tésrendező békebiró a legjobban érzi magát s ahol a legszínterőbb lélekkel és a legtisztább szívvel tudja az áldó szavakat elrebegni. Ez a hely pedig a temető.

Igy is történt. — C. H. Ligon, a békebiró ünnepélyesen megáldott a temető fái alatt és összeadta a két párt, akikhez az ilyenkor szokásos beszédet intézte.

Az új házások bizonyára egész életükben meg fogják emlegetni házasságkötésük napját.

A franciák kezdeményezésére nemzetközi diákszövetség alakul

Budapest, július 4. 1919-ben a francia diákszövetség kezdeményezésére megalakult a nemzetközi diákszövetség, amely a világ különböző fővárosaiban évenként rendezendő kongresszusai által a világ összes diákszövetségeinek együttműködését kívánja előmozdítani szociális, politikai és gazdasági téren, valamint a sport terén is. Az idei kongresszus Budapesten lesz, auguszt. hó 10—14-ike között.

A kongresszust előkészítő bizottság ma délután a sajtó képviselőit tájékoztatta a kongresszus fontosságáról és az előkészületek munkájáról. — A kongresszus tanácskozásait a műegyetemen tartja és az állam diákjai,

közülük a kisantant államokéi is, elküldik a megbízottjaikat. Hatszáz hivatalos delegátus érkezik ez alkalommal Budapestre, akiket mintegy ezren vendéggént kísérnek el külföldi diákok. A kongresszusnak politikai szempontból kiemelkedő mozzanata lesz. Itt dől el a többek között az is, hogy a horvátok tartanak-e külön képviselőket.

A horvátok ugyanis a szerbektől különállóan akarunk szerepelni. A konferenciákkal kapcsolatosan magyar-olasz atletikai és fothalmérkőzést is tartanak a konferencia után a diákok a keszthelyi diákkluborozáson vesznek részt.

**EGY RABSZOLGA UTÁN
KÉT FONT FORGALMIADÓ
FIZETENDŐ.**

Rabszolga kereskedelem
1929-ben.

Kevesen tudják, hogy Délarabia egy kikötővárosában, Jeddachban, még mindig virágzik a rabszolga-kereskedelem.

A Vörös-tenger partján fekszik ez a város és itt kötnek ki a mekkai zarándokok hajói. Erdekes, hogy a rabszolgavásár alig 300 méternyire az angol konzulátus épületétől zajlik le. Sok ezer rabszolga és rabszolganő eserél itt gazdát évente.

A rabszolgákat Afrikában fogják az arab kereskedők és az angol, egyiptomi Szudánon át csempészik őket Arabiába. A rabszolgákat szállító hajók az arab partvidék homokzátonya mögött rejtőzködnek napközben s csak éjszakánként haladnak előre.

Dr. Mezan a Jewish Association, a zsidó jótékonyági szövetség elnöke most Párisban röpiratot adott ki, melyben a Népszövetség figyelmét felhívja erre a felháborító emberkereskedeleme. Megemlíti, hogy nemcsak színes emberekkel, hanem fehérrel is kereskednek. Jemenben például 50.000 zsidó él a legnagyobb nyomorban és ezek közül sokan jutnak rabszolgasorsra. — Jeddachban egyébként minden rabszolga után adót kell fizetniük a kereskedőknek.

Egy-egy rabszolga eladása után 2 font forgalmi adót fizetnek be a hadiszázi király pénztárába. Dr. Mezan szerint az arabiai rabszolgák száma meghaladja a szabad emberek számát. A rabszolgák nem is drágák: egy fiatal néger nő mindössze 120 font sterlingbe kerül.

**ÓRIASI LELKESEDÉS FOGADTA
MADRIDBAN A SPANYOL OCEAN-
REPÜLŐKET.**

Madridból jelentik: A spanyol oceánrepülők megérkeztek Madridba. A király képviselőivel együtt rengeteg előkezeség jelent meg, ezenkívül óriási tömeg gyűlt össze az állomás körül. A tömeg olyan szorosan vette körül a pilóták autóját, hogy a gépkocsik súlyosan megrongálódtak.

**A ZEPPELIN HÁROMHETES
VILÁGKÖRÜLI UTRA INDUL.**

Eckener kapitány Friedrichshafenbe való visszatérése előtt újságírók előtt úgy nyilatkozott, hogy a „Graf Zeppelin“ azért indul el éppen augusztus első felében világgörülj útjára, miután kétszáz tapasztalat szerint a kínai tengeren megkezdődik a taifunok évszaka. A léghajó átlagos óránkénti sebessége a világgörülj uton mintegy 110 kilométer lesz.

A 30.000 kilométeres világgörülj utat az egyes tartózkodási helyek beszámításával mintegy három hétre tervezik. Az ut leg hosszabb szakasza az első szakasz lesz, mely Friedrichshafentől Tokióig terjed és amelynek hossza 10.500 kilométer.

A léghajó Tokióból az amerikai kontinens nyugati partja felé vesi irányát, ahonnan Lakehurstön át visszatér Friedrichshafenbe. A léghajó utasai többnyire újságírók lesznek.

A világhírű

Mercedes-Benz

személy és teherautók
és a M. kir. áll. Vas-, Acél- és Gépgyárak által gyártott

MÁVAG-MERCEDES-BENZ

teherautók, autóbuszok és különleges autók vezérképviselete és eladási központja:

MERCEDES-BENZ AUTOMOBILRT. Budapest, IV. Váci-utca 24.
Körzetképviselet: Révész Simon Debrecen, Hunyadi uca 21. sz.

**Szombathely a Bocskay városi támogatására
kiváncsi**

Tegnap megkeresés érkezett Debrecen város polgármesteréhez Szombathelyről. Arról kér a szombathelyi polgármester felvilágosítást, hogy

mennyivel támogatja Debrecen városa a Bocskait, szed-e a mérkőzések után vigalmi adót.

Az érdekes kérdésre, amelynek hátterében bizonyára a zavarokkal küzdő Sabaria van, amely városi támogatást szeretne, olyan választ küldött Debrecen város, amelyből kitűnik, hogy nem igen akad Magyarországon olyan vidéki város, amely hasonló mértékben támogatná a sportot.

A polgármester megírta, hogy Debrecen városa a múltban 2.500 pengő támogatást adott a Bocskainak, vigalmi adót nem szednek a sportmérkőzések után és a helybeli hat amatőr és egy profi egyesületnek összesen 6.500 pengőt irányzott elő a költségvetésben a tanács. Ebből a 6.500 pengőből a Bocskai már megkapott 1.000 pengőt, mindezeket felül kamatnélküli kölcsönöket is kapott a debreceni proficsapat.

Ha Szombathely is a debreceni példán indul el és hasonló támogatásban részesíti a Sabariát, úgy a sok bajjal küzdő csapat meg lehet elégedve.

Apróságok híres emberekről

Amikor Shaw a londoni Saturday Review-ban mint színházi kritikusként vitte ki a színigazgatók egyértelműen fel voltak háborodva nemcsak tiszteletlen hangu bírálatai, hanem öltözködése és a színházban való viselkedése miatt is.

Míg a hősszerelmes a legérzelmebbé títadakat szavalta a hősnő fölébe; a kakasülő könnyezett. Shaw ellenben hangosan bahotázott. A tejjében sohasem húzott frakkot, vagy szmokingot, mint a londoniak szokták, hanem szürke ruhában üldögélt a szílyjében.

Egy este a jegyszedő — felsőbb utasításra — megszólította őt az előadás előtt, értésére adva, hogy ilyen ruhában nem mehet a nézőtérre.

Shaw hazasietett, szakettet vett magára, visszatart a színházba.

— Nem, kérem, — tiltakozott a jegyszedő, — ez sem megfelelő öltözet! Tessék úgy öltözködni, mint a többiek.

A drámaíró ebben a pereben pillantott meg néhány hölgyet, aki kivágott ruhában lebegett be a nézőtérre. Így szólt a jegyszedőhöz:

— Nem értem önt. Levetkőzni igazán nem vetőzhetnek le s így nélkül még se mehetnek be az előadásra.

Erre sarkon fordult s bucsut mondott a kritikus pályának.

Párisban Sardounak, a drámai szerkesztés nagymesterének évfordulóját ünneplik. Ő volt az igazi bábjátékos. Sok tapsot kapott, de sok bírálatot is. Állandóan szeméremre lobbantották, hogy alakjait spárgák segítségével mozgatja.

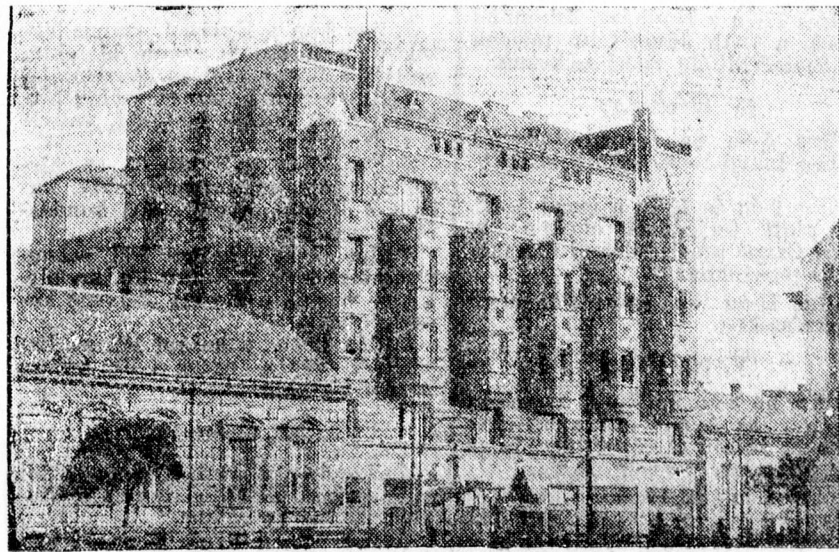
Egyszer, mikor vidéki kertjében üldögélt, s egy barátjával a kritikáról beszélt, megjelent a kertésze, kezében több köteg spárgával, mert éppen a rózsátöket akarta megkötnöni.

Sardou elmosolyodott, — s így szólt:

— Nini, a kertész. Még az is spárgákkal dolgozik. Szerencséje, hogy nem látják a kritikusok.

Pár tömör megjegyzéssel kitűnően tudta jellemezni az embereket s az írót.

Moliéveről ezt mondta:

A debreceni izr. hitközség Hatvan-utcai bórpalotája.

— Ő az egyetlen lángész, akinek józan esze is van.

Rousseaut nem szerette. Egy ízben ezt a megjegyzést tette róla: — Nem értem, minek jött Párisba. Ha valaki svájci, akkor annak egy kötelessége van: — Svájcban maradni!

A Cyrano szerzőjének a fia, a párisi Sasfiók, Maurice Rostand sok barátot számlál, de talán még több ellenséget.

Ilyen „meghitt“, „őszinte“ ellensége a párisi színháznak egyik kitűnő tagja, egy ismert színész. Multkor vele volt együtt vacsorán és véletlenül éppen melléje ültették.

A színész egyszerre megragadta az ifjú drámaíró hajfürtjét, alaposan meghuzza s fölkiált:

— Nini, azt hittem, hogy hamis.

Maurice nem jött zavarba, megragadta a színész haját, alaposan meghuzta és a fürt a kezében maradt. Így szólt:

— Nini, azt hittem, hogy valódi.

**ÓRIASI VIHAR DÜHÖNGÖTT
BÉCSBEN.**

Bécsből jelentik: Tegnap egész nap óriási volt a forróság Bécsben. Este hatalmas vihar vonult át a város fölött. A tűzoltók és a mentők 120 esetben vonultak ki, összesen 10 ember sebesült meg. Az egyik parkban a vihar egy fát kicsavart, mely egy asszonyra zuhant, kinek a koponyáját összetörte.

A vihar nagyon sok fát kicsavart a város utcáin, eltorlaszolta a közlekedés elől az utat, ennek következtében a Ringen megakadt a forgalom. A vihar háztetőket sodort le, s téglákat dobott a kövezetre. Fél óra hoztat dühöngött az orkán anélkül, hogy esett volna az eső. — A vihar elvonulása után a forróságot jelentékeny lehűlés követte.

Ischlben az átvonuló viharnak szintén több emberáldozata van.

**AZ AGGLEGÉNY UGY ÉL, MINT AZ
ANGYAL...**

Londonból jelentik: Nemrégiben London egyik külvárosában egy agglegény halt meg, aki világleletében nagy nőgyűlölő volt, de élete vége felé a gyöngéd nemmel szemben érzett haragja annyira fokozódott, hogy szolgálójának meghagyta, ne engedje, hogy egyetlenegy asszonyi állat is átlépje a lakása küszöbét. Amikor a különös ember végrendeletét felbontották, barátai nagy meglepetéssel olvasták, hogy az örökhagyó vagyonának egy nyelcad-részt hűséges komornyikjának jut taltta, a többi hétvencadot pedig, hét pártában maradt kisasszonynak. Ezt a különös intézkedését az agglegény így okolta meg:

— Ha végignézek földi pályafutásomon, be kell vallanom, hogy a gondviselés egy esomé bosszúságtól, gondtól, bajtól óvott meg, legelső sorban azzal, hogy életem tavaszán nem kevesebb, mint hét hölgy — kikoszarzott Ezért élvezhettem életemet gondtalanul nyugalomban, úgyhogy egyetlenegy barátom élete sem vetekedett az enyémmel. Hálátlan kutya lennék tehát, ha elfeledkezném azokról a hölgyekről, akiknek egyedül köszönhetem azt, hogy angyal módjára életem végig az életemet....

„Express“

automobil közlekedési vállalatot vegye igénybe. Hat-huszonkilenc telefonon rendelje meg, azonnal rendelkezésre áll. —

Igazgató: **Parentesy Lajos.**
Nap-utca 23.

Julius 8-án kezdik a debreceni határban a fagykarak bizottsági felvételét

A gazdák saját érdekükben tartózkodjanak földjükön a kiszállás napján.

A földművelésügyi miniszter a fagykár szenvedett gazdák helyzetének közelebbi megismerése és a tervbevett állami támogatás módjainak megállapíthatása céljából úgy találta, hogy mulhatatlanul szükséges a fagykarak miatt károsult kalászosokról és mesterséges takarmányokról pontos és feltétlenül megbízható összeírást készíteni, hogy az egyes gazdák által vallott kár a legnagyobb pontossággal megállapítható legyen. Az erről szóló leiratban hangsúlyozza a földművelésügyi miniszter, hogy ha a tervbevett állami támogatás megvalósítható lesz, a támogatásban csak azok a gazdák részesülhetnek, akik a most készülő névjegyzékben szerepelnek.

Ebben a tárgyban esütörtökön délelőtt dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes, főjegyző elnöklété alatt a gazdasági felügyelőség, gazdasági egyesület, mezőgazdasági bizottság bevonásával értekezlet volt, mely megállapodott abban, hogy az összeírás a jövő héten, hétfőn kezdődik és a jövő hét folyamán be is végződik.

A h. polgármester ebben a tárgyban sűrűn az alábbi hirdetményt boosította ki, amelyben közli, hogy az eljáró bizottság az egyes határ-területek melyik napon jelenik meg, mert úgy a polgármesterhelyettes, mint a városi tanács nagy súlyt he-

lyez arra, hogy — amint a mezőgazdasági bizottság elnöke is kívánta,

senki az összeírásból, aki kárvallott, ki ne maradjon.

Eppen ezért a polgármesterhelyettes, főjegyző figyelmeztet a kibocsátott hirdetményben mindenkit, hogy azon a napon, amelyen a kiküldött tanyával ellátott, vagy pusztai föld birtokán megjelennek, saját érdekében ott tartózkodják, ha pedig valaki meg nem jelenhetne, gondoskodják megfelelő egyénről, aki az összeírás ívben feltett kérdésekre felelni tudjon. Be kell mondani, hány holdról fagyott ki a kalászos, vagy takarmánymű, hány hold mivel van újra vetve, van-e a gazdának műtrágya- vagy hízalási hitelle s melyik hitelszövetkezetnek tagja. Mivel az összeírásra nagyon rövid határidő áll rendelkezésre, — utólagos felvételre mód nem igen lesz, mert így is 11 bizottságnak kell elindulni, hogy a kitűzött időre az összeírás befejezhető legyen. A mezőgazdasági bizottság elnöke, ki egyszermind a Debreceni Gazdasági Egyesületnek is elnöke, vasárnap délelőttre, a Gazdakörbe, az érdekelte gazdákat értekezletre hívja össze, mert a nagy munkát csak a gazdaközönség segítségével lehet kellő időben lebonyolítani.

A hivatalos hirdetmény a következőképp hangzik:

Hirdetmény

A m. kir. földművelésügyi miniszter ur 86800—1929. II. 1. szám alatt kelt és Hajdú vármegye, valamint Debrecen sz. kir. város főispánjához intézett rendelete szerint a fagykár szenvedett gazdák helyzetének közelebbi megismerése és a tervbe vett állami támogatás módjainak a megállapítása céljából helyi bizottság megalakítását rendelte el.

A helyi bizottság a rendelet szerinti egyének közül összeállított és ezen helyi bizottság határozatához képest a következő rendelkezéseket tesztem:

Folyó évi július hó 8-tól kezdve 11 bizottság fogja Debrecen város határának különböző részeit bejárni, amely bizottságba egy-egy hatósági közeg, egy-egy szakértő gazda az érdekelte fagykár szenvedett birtokossal, vagy bérlővel együttesen fogja megállapítani a helyszínen a kiszántott területek mennyiségét, valamint a rendelet mellékletét képező kimutatásban kívánt egyéb adatokat.

A bizottságok a határ egyes részeit a következő időben fogják bejárni:

I. bizottság:

Julius hó 8-án a Pallag 1—58-ig; a Szikgyakor 1—2-ig; valamint a Bellelegő 1. sz. tanyától a Bellelegőnek az Acsádi utig terjedő részét.

Julius 9-én a Bellelegő 1—280-ig terjedő tanyaszámokkal bíró tanyáknak azon részét, mely az Acsádi uttól a Vámosperési utig terjed.

Julius 10-én a Bellelegő 1—280. tanyaszámig terjedő birtokok azon részét, mely a Vámosperési uttól a Diószegi utig terjed.

Julius 11-én a Bellelegő 1—280. tanyaszámig terjedő tanyáknak azon részét, mely a Diószegi uttól a Hossznaplyai utig fekszik.

II. bizottság:

Julius hó 8-án a Bellelegő 281—334. számig terjedő tanyabirtokaitól, vagyis a ref. főiskola tanyájától a Molnár Gábor tanyáig.

Julius 9-én a Bellelegő 334-b. számú tanyától, vagyis a Kapitány Józsefné birtokaitól a 382. számig terjedő s a Malatinszky Ferenc tulajdonát képező tanyáig.

Julius 10-én a 384. tanyaszámától, vagyis a Hadadi Lászlóné tanyájától a 437. tanyaszámig, vagyis a Szabó István birtokáig terjedő bellegelői földeket.

Julius 11-én a 438—488. tanyaszámig terjedő bellegelői földeket, vagyis a Hatvan utcai esőzházától az Alföldi Téglagyár telepig.

Julius 12-én a Nagyszepes 1—34. számig terjedő, vagyis a Kelemen Gábor tanyáig terjedő birtokrészeket.

Julius 13-án a Nagyszepes 35. számú birtoktól, vagyis a Diószegi János tanyájától a Nagyszepes 73. sz. birtokig, a Nyilas Ferenc tanyáig.

III. bizottság:

Julius 8-án a Bellelegő 489 számú tanyabirtoktól az 546. számú tanyabirtokig, vagyis az újvárosi uttól egészen a Pallagig terjedő, valamint a bellegelői pusztaföldeken.

Julius 9-én a Maes 1—36-ig, vagyis a Zöld János birtoktól a Pávai Gábor birtokáig.

Julius 10-én a Maes 37—70-ig terjedő tanyaszámú birtokokon, vagyis a Szabó Sándor tanyájától a Polgáry József tanyáig.

Julius 11-én a Maesi njosztású földeken.

Julius 12-én a Hadházy Zsigmond telepen, a Tóth János-féle telepen és a Steinfeld-féle vítezi telkeken.

IV. bizottság:

Julius 8-án az Ondód—Péterfia dülöben fekvő 1—56. számú birtokokon.

Julius 9-én és 10-én a eueai 1—48. szám alatt terjedő birtokokon, az Ondód Csapó utcai dülöbéli birtokokon és pusztákon.

Julius 11-én az egész Pac nevű birtokrészekon.

V. bizottság:

Julius hó 8-án az Ebes 1. számú tanyától, az Arany János birtokától az 50. számú birtokig, vagyis az ebesi állomásig terjedő részig.

Julius 9-én az ebesi állomástól végig, vagyis az Ebes 51. számától, az Ebes 103. számú tanyabirtokig, a Deák József tanyáig fekvő részekon.

Julius 10-én a Vecsei-féle ebesi birtokokon és az ebesi rokkant telepen.

Julius 11-én az Ondód, Szoboszlai és Gál dülöben fekvő összes birtokokon.

VI. bizottság:

Julius 8-án az Ondód, Kádár dülöbéli összes ingatlanokon.

Julius 9-én az Ondód, Perec dülöbéli összes ingatlanokon.

Julius 10-én az Ondód, Fáy dülöbéli összes ingatlanokon.

Julius 11-én az Ondód, Vedres dülöbéli összes ingatlanokon.

Julius 12-én az Ondód, Piac dülöbéli összes ingatlanokon.

VII. bizottság:

Julius 8-án az Ondód, Veréb dülöbéli összes ingatlanokon.

Julius 9-én az Ondód, Kishegyes pusztán levő összes birtokokon.

Julius 10 és 11-én a Nagymegyes pusztán levő összes ingatlanokon és kiosztott hegyesi földeken.

VIII. bizottság:

Julius 8-án az Elep 1. számú birtoktól az Elep 50. számig terjedő részekon, a Harsányi István tanyáig.

Julius 9-én az Elep 50—100. számig terjedő birtokokon, egész a Kövesdi tanyáig.

Julius 10-én az Elep 100. számától egész az elepi birtokok hátralevő részén.

Julius 11-én a Kőselyszei határon levő gazdák földjén.

Julius 12-én a Kőselyszei határban megváltott és kiosztott földeken.

IX. bizottság:

Julius 8-án a Nagycsere 1. számú birtoktól a 48. számú birtokig, vagyis a Török-féle kaszálóig terjedő részen.

Julius 9-én a Nagycsere 49. számú tanyabirtoktól a 98. számú tanyabirtokig, vagyis az Ecsedy István féle kaszálóig.

Julius 10-én a Nagycsere 99. számú tanyától a 138-b. számú tanyáig, vagyis a Vértesi kaszálóig, illetve a Lukaházi iskoláig.

Julius 11-én a Nagycsere 138-b. tanyaszámú részétől végig, — vagyis a 160. számú tanyáig.

Julius hó 12-én a Fanesika nevű határresznek 1—38. házáig terjedő részén, vagyis a Nagy Sándor kaszálóig.

Julius hó 13-án a Fanesika 38. sz. telektől a 92. sz. tanyabirtokig, vagyis özv. Szilágyi Józsefné kaszálóig.

X. bizottság:

Julius 8-án a Haláp 1. számú birtoktól a Haláp 40. számú birtokig, vagyis a Burai András kaszálóig.

Julius 9-én a Haláp 41. számú birtoktól a 82. számú birtokig, vagyis a vadászlakig.

Julius 10-én a Haláp 82. sz. birtoktól a 121. sz. tanyabirtokig, vagyis a Kozma, volt nyári kondás-féle kaszálóig.

Julius 11-én a halápi 1221. számú tanyabirtoktól a Haláp 161. sz. birtokig, vagyis a Kozma Péterné kaszálóig.

Julius 12-én a halápi 162. sz. kaszálótól végig, egész a 194. számú halápi birtokig.

XI. bizottság:

Julius 8-án a Bánk 1. sz. birtoktól a 29. számú birtokig, vagyis a Szabó Józsefné kaszálóig.

Julius 9-én a Bánk 29. sz. birtoktól az 56. sz. birtokig, vagyis a Lada István kaszálóig.

Julius 10-én az 57. sz. bányi kaszálótól a 85. számú kaszálóbirtokig, vagyis a mézeshegyi esőzházig terjedő birtokokon.

Julius 11-én a Bánk 85. sz. birtoktól a még hátralevő bányi birtokokon.

Az alakítandó bizottságok a fentírt tanyaszámú birtokokon kívül az illető birtoktestek közt levő pusztai földön is tartoznak a kiszántott vetésterületeket felvenni s a kiadandó kimutatás megfelelő rovatát pontosan kitölteni.

Különösen hangsúlyozom a miniszteri rendelet azon megállapítását, mely szerint — amennyiben a tervbevett állami támogatás megvalósítható lesz, —

támogatásban csak azok a fagykár szenvedett gazdák részesülhetnek, akik a most készített s felterjesztendő névjegyzékben szerepelni fognak.

Minden gazdának nagyon fontos érdeke tehát, hogy a fent megjelölt napokon lehetőleg személyesen, a mennyiben pedig ez nem volna lehetséges, az arra jogosított felhatalmazottja által birtokán jelen legyen, hogy a kiszántott bizottságnak a szükséges felvilágosításokat megadhassa.

Amennyiben a birtokos, vagy pedig a bérlő saját maga nem lehetne jelen, jogosított meghatalmazottjának az összes szükséges adatokat becsássa rendelkezésére.

A bizottságok által megállapítottak lesznek:

1. Az őszi búzából, rozsból, őszi árpából, repecből, vagy mesterséges takarmányból kiszántott összes terület kat. holdakban.

2. Hogy a kiszántott őszi vetésből hány holdat s mivel pótolta, tavaszi árpával, zabbal, tengerivel, burgonyával, vagy egyéb terménnyel.

3. A régebbi állami akcióból milyen tartozása áll fenn pengében, — műtrágya-hitel, hízalási hitel.

4. Milyen hitelszövetkezeteknek s tagja-e már az illető gazda.

Figyelmeztetem az érdekelte gazda közönséget arra is, hogy a fentebb írt beosztást a kiszálló bizottságoknak nem lehetett pontosan megállapítani, ennél fogva maguk is figyeljék, hogy a kiszálló bizottságok el tudják-e végezni az illető napra beosztott birtokrészek megszemlélését, hogy amennyiben esetleg valamely előre nem látott akadály a beosztás szerinti szemlét hátráltatná, a következő napokon is a birtokokon tartózkodjanak.

Különösen felhívom az egyes utca gazdaságok elnökeit, továbbá az egyes birtokrészek gazdáit, hogy esőzüket az egyes birtokokat bejáró bizottságok indulási helyére rendeljék az illető nap reggelén, hogy a kiszálló bizottságnak a helyszínen tájékozódást nyújtsanak.

Eppen a gazdaközönség érdekében felkérem arra is a gazdaközönséget, hogy igyekezzék szomszédaikat, ismerőseit is az akció jelentőségére figyelmeztetni és amennyiben az illetők a hirdetményből nem tájékozódhattak volna, arra figyelmüket felhívni.

Felhívom a gazdaközönség figyelmét arra is, hogy a felajánlandó és a város által kirendelendő fuvaroknak oly napi teljesítményt kell végezni az akció lebonyolítása érdekében, amely különösen a fogatok erejét majdnem túlhaladja. Ennél fogva nagyon kívánatos, hogy az egyes napi program megvalósítása céljából az otáni gazdák a napi munka egy részének teljesítése végett fuvar bocsássanak a bizottság rendelkezésére, míg az eredetileg kiszálló fuvar élelmeztekik.

Debrecen, 1929 július hó 4.

Dr. Vargha Elemér, sk.,
polgármesterhelyettes,
főjegyző.

**Jó minőségű téglá
és cserép**

kaptható Tóth és Sebestyén téglagyárától. — Eladási Hatvan uca 1—3. sz., III. emelet. Telefon 610.

A NAP HIREI

Péntek
5
AntalElőfizetés
megújítás.

Felhívás Előfizetőinkhez!

Felkérjük az igen tisztelt előfizetőinket, hogy az esedékes előfizetési díjat, folyó hó 5-ig a lapkézbesítőnél levő nyugtára, avagy pénztárunknál kiegészíteni szíveskedjen, különösen azért hogy a lap kézbesítése, késedelmes előfizetés miatt akadályokba ne ütközzék.

„DEBRECZEN”
kiadóhivatala.Milyen idő volt
és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti július 4-én:

Területünk ma szubtropusi meleg levegőben van s a hőmérséklet a napsugárzás és a napközben élénk déli légáramlás folytán erősen emelkedőben van. Mai maximuma 30.3 C volt a tegnapiénál 2.5 C-vel nagyobb.

A nyugateurópai hideg légtömegek és a közép-európai meleg tömegek között egyelőre még esékély intenzitású ciklon keletkezett, amely ma már nálunk is súlyosította a légnyomást. A felmelegedés a ciklon előoldali déli meleg légáramlásának hatása alatt előreláthatólag még fokozódni fog. Nyugat-Németország azonban már a hátoldali hideg légáramlás hatása alatt áll, s így rövidesen ennek behatolására kell számítanunk.

Egyelőre még derült, száraz és tovább melegedő idő várható. Később zivatarok kíséretében hősüllyedés valószínű.

— A Nyári Egyetem mai tanrendje. Folyó hó 5-én Wallisch Oszkár egy. lektor. 7—8-ig magyar óra. 9—10-ig Wallisch Oszkár „Az újabb olasz irodalom” címen, 10—12 dr. Milleker Rezső egyetemi tanár: „A magyar táj”-ról.

— Madar Zoltán s.-telkés, ma délután tartja nagyszabású előadását, a Kálvinisták Templomegyesületének hitvédelmi szakosztályi gyűlésén a Kollégium dísztermében délután 6 órai kezdettel. Mindenkit szívesen vár és fogad a vezetőség.

— A Balatoni Szövetség kiadásában Balatonfüreden ötödikben jelent meg 10 íves, képekkel ellátott ingyenes balatoni ismertető, mely az összes balatoni fürdőkről kimerítő tájékoztatót ad. A füzetet 20 filléres bélyeg beküldése mellett bárkinek díjmentesen megküldik, aki eziránt a szövetséghez fordul.

— Óvoda megnyitás. Debrecen sz. kir. város Nagyváradi uccai óvodája, folyó-hó 5-én, pénteken reggel megnyílik és jöhetnek a gyermekek az óvodába. Nagy Ida, kisdédóvónő.

— Eljegyzések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzéseket jelentették be: Erdei Jenő—Balog Erzsébet. Eliser Gyula—Szanyi Erzsébet. Siti Gyula—Kovács Amália. Sztáncz István—Papp Róza.

A Te csóкод

MOTTO:

A Te csóкод édes, nekem az élet,
Ha az a forró szerelmedből éled...
A Te csóкод édes, nekem a halál,
Ha szíver abban gyönyört nem talál!

Etrablá lelki nyugalmamat
Egy csók — mit soh,sem feledek!
Pedig azt hittem, álmod-vágyak...
Már elkerülnek engemet!...

Mesze-mesze, ott jár a lelkem...
— Ahol gondolkodok — szüntelen
Vissza vágyom azt a szép estét,
Melynek varázsa végtelen...

Egy vágy él lelkemben azóta
Szeretni forrón Tégedet...
Érezni még egyszer a a csóкод
Amely akkor úgy égetett!

Feledni mindent amibánat
Örülni télnek, örülni nyárnak...
Csak Téged hozzon énnekem...
En imádságom... Életem!

GAYNE, EDY

— A Nyári Egyetem kétnapos kirándulása Aggtelekre és Lillafüredre. A most megnyílt Nyári Egyetem 40 tagja, köztük sok helybeli is, szombaton hajnalban három órakor Szeréms, Miskolcon át az aggteleki barlang megtekintésére indul, Miskolcig vasúton, onnan két autóbusszon, hálás Miskolcon, turistaszállóban. Vasárnap Lillafüredet, a Szeletbarlangot s esetleg Ómassát nézik meg s estére megint itthon lesznek. Mivel az autóbusszon még van hely, jelentkezések még elfogadhatnak, úgyhogy akinek arcképes igazolványa nincs, beiratkozik a Nyári Egyetemre. Utiköltség, vasút, autó, s beléptidj, hálás 18 pengő. Élelmezés tetszés szerint. Jelentkezés a díj befizetésével dr. Horvay Róbert igazgatónál, Darabos ucca 61. szám alatt. — Találkozás szombaton reggel háromnegyed három órakor, a nagyállomás előcsarnokában.

— Veszedelmes ékszerlovaját fogtak el. Párisból jelentik: A rendőrségnek sikerült tegnap letartóztatni, büntársai val együtt, egy veszedelmes tolvajt, — akit már négy év óta hiába kerestek. A gonosztevő, akinek valódi neve, Charles Bourbe, álnéven vállalt szolgálatot előkelő családoknál s mihelyt a ház viszonyaival megismerkedett, ellopta a családi ékszereket és nyomtalanul eltűnt. Ilyenmódon összesen kb. 5.5 millió értékű ékszeret lopott össze, anélkül, hogy a rendőrség idáig kézzre tudta volna keríteni. A házkutatás során egyik büntársánál számos lopott ékszeret találtak meg.

— Tehervonati szolgálatra degradáltak a románok a magyar vonatkísérőket. Aradról jelentik: Az erdélyi magyar vonatkísérő személyzetet már az impérium változásakor súlyos sérelem érte, amennyiben a gyorsvonatokon utazó sok szolgálatidővel bíró idős magyar vonatkísérőket személy- és vegyesvonatokhoz osztották be. Most újabb sérelmes román államvasúti rendelet jelent meg, amelynek értelmében az összes magyar vonatvezetőket tehervonatokhoz osztják be, szolgálatlétre. Ezáltal odajuttattak öregségükre, ahol évtizedekkel ezelőtt a pályájukat kezdték. A degradálásuk indoka semmiesetre sem lehet a nyelvi kérdés, mert a vasútasok az elmúlt tíz esztendő alatt megtanultak románul, máskülönbén már régen elboacsították volna őket.

— Magyarország egy japán útteleírásában. Ryo Sugimoto, a formosai japán kormányzó titkára a múlt évben beutazta Amerikát és Európát s így Magyarországra is ellátogatott, különösen a tokaji borvidék tanulmányozása kedvéért Mindenütt az eszperantó világszövetség képviselői fogadták és kalauzolták. Utazásáról egy 548 oldalas japán nyelvű kötetben számol be, melyben kedvesen emlékezik meg budapesti és tokaji látogatásáról, közölve saját felvételeit és megemlítve, hogy a budapesti Idegenforgalmi Hivatal mennyire rendelkezésre állott és a magyar eszperantisták is milyen kedvesen kalauzolták. Megismertették vele a magyar főváros szépségeit.

— Házasságkötések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő házasságkötéseket jelentették be: B. Farkas István—Csukás Gizella Forgács Kálmán—Szabó Mária

— Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban. S'laeh l'chó szombatján: Pénteken este hét óra harminc perckor, szombaton reggel hét órakor, délelőtt féltizenegy, dél után öt és este nyolc óra tizenöt perckor. — A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel hét óra tizenöt perckor, délután félöt órakor biblia magyarázat és öt órakor Mincho-ima. — Hétköznapokon reggel a Deák Ferenc uccai templomban félöt órakor s este mindkét templomban hét óra ötvenöt perckor. — Hétköznapokon reggel a Kápolnás uccai templomban egy-negyed hét órakor. Az Elnökség.

x A Nobel-díj nyertese Reynt, Parasztok, Kosztolányi, Nero, Mevrink, A nyugati ablak és Hall Caine. A fehér próféta, regényújdonások kaphatók Antalffy József cégnél.

— Születések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Bartha Gyula portás, fiú Pál. — Kohn Miksa mérsáros, leány Éva. — Szalai Béla rendőrfelügyelő, f. Béla. Román Gábor cipész, fiú Imre. — Friedmann D. bőrkereskedő, fiú Ervin. Molnár Gábor földmives, leány Eszter. Nagy István szobafestő, fiú Lajos. — Grünwald Béla házaló, leány Vera. —

x Szepeffy Ferenc tánciskolájában, a szünidei táncanfolyamra állandóan lehet frtkozni, Dégenfeld-tér 2. szám, vasárnap este táncvizsga.

— „Távíratkongresszust” rendeznek az elektrotechnikusok. Kulturális és történelmi szempontból is nagyjelentőségű kongresszust rendez július nyolcadikán, hétfőn délelőtt a Magyar Elektrotechnikai Egyesület Erzsébet-köruti székházában. Ugyanakkor, amikor a magyar elektrotechnikusok üléseznek, tartják meg Aachenben a német elektrotechnikusok, Hágában, a hollandusok és Bécsben az osztrák elektrotechnikusok üléseit. A négy egyesülettel kábel köti össze egymással és mindegyik ülésteremben hallani lehet majd hangszórók útján a másik három egyesület szónokainak beszédét. Néhány évvel ezelőtt Amerikában már rendeztek ilyen „távkongresszust”, ahol azonban csak két egyesület helyisége volt egymással kábel útján összekötve. Ez lesz most az első európai távolsági kongresszus tehát méreteivel és az azzal kapcsolatos műszaki nehézségek leküzdésével lényegesen nagyobb jelentőségű az amerikaiaké. Ugyanakkor, amikor a négy városban a kongresszus folyik, programját a német rádióállomások az egész világra továbbítják, úgyhogy a kongresszus tulajdonképpen ünnepe és diadala lesz az európai gyengeáramú telefontechnikának.

x Vízkúrák a „Therapia” gyógyintézetben. Fűvészkert ucca 4. szám. Reggel 7—10 óráig és délután 5—fél 8 óráig férfiaknak, reggel 10—1 óráig és délután 3—5 óráig nők. Kaphatnak vízkúrákat a napi munka megkezdése vagy befejezésekor. A test felfrissítésére, a vérkeringés javítására szolgálnak a vízkúrák. Állandó orvosi felügyelet. Olcsó árak. Telefon 9-80. szám.

— Hol nem lesz villamosáram. Tisztelettel értesítjük villamos áram fogyasztó közönségünket, hogy a hálózatunkon eszközrendő javítások miatt, folyó hó 6-án, szombaton déli 12 órától 13 óráig, (egy) óráig az áramszolgáltatás a következő helyeken szünetelni fog: Petőfy-tér, Ispótlály, Késes, Sallétrom ucca, Déli-sor, Vargakert, Máv, fűtőház, Szoboszlai út, Erzsébet, Boldogfalva, Vörösmarthy, Török Bálint, Miklós, Arany János uccákban, Külső-vásártér, Széchenyi ucca és kert, Nyúgati, Szepességi, Simonffy, József kir. hereceg, Hatvan ucca vége, Vendég, Csap, Jókai, Tanító, Cserepes, Garai, Csokonai, Zugó, Borz, Mester ucca páros oldala, Kishegyesi út Hatvan uccai kert, Tégláskert. Világítási Vállalat.

— Parasztlázadás Oroszországban. A bukaresti lapok jelentése szerint az elmúlt éjszaka folyamán Sorozáhan erős ágyuzást és sok puskalövést lehetett hallani a szovjet-ukrán határ irányából. Azt hiszik, hogy parasztlázadás tört ki, amelyet a vöröshadsereg elfojtott.

x Blka-pince vendéglőjében lehet a legjobban és legolcsóbban étkezni.

— Kiirtottaa családját egy cipésmester felesége. Drezdából jelentik: Egy drezdai cipésmester felesége, szerdán, férje távollétében három gyermekét, ikk 1, 3 és 5 évesek és önmagát, világító gázzal megmérgezte. Mire a férfi hazaérkezett, mind a négyen meghaltak. A családirtás oka ismeretlen.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be Szabó Imre ref. 46 éves, Nyil ucca 97. Nagy Gergely ref. 71 éves, Nyil ucca 111. szám. — Klein Dezső izr. 46 éves, Nyiregyháza. — Fent Lajosné ref. 44. éves, Henczida.

— A tevét autó váltja fel a sivatagban. Londonból jelentik: A Közép-ázsiai Társaság lakomáján Stein Aurél kijelentette, hogy különös bámulatra ragadta őt a keleti népek rendkívül gyors alkalmazkodó képessége a modern technika vívmányaival szemben. A tevé szerinte nemsokára eltűnik a sivatagból és helyét az autó foglalja el. Csodálkozva látta, hogy a kelet-szíriai sivatagot már autónyomok tarkítják. A beduin harcosok és az iraki nomádok saját autójukon száguldoznak. A Tigris és az Eufratesz környékén már repülőgépekről kutatták a római utak régi nyomait.

AZ UJKÉESKEI DALÁRDA HANGVERSENYT ADOTT AZ AUGUSZTA SZANATÓ- RIUMBAN.

Kedves figyelemben részesítette az Augusztia Szanatórium betegeit a dalosünnep alatt az ujkéeskei dalárda. A dalárda ugyanis szerenádott adott az egyik koszos-leánynak, Ékes Gizikének, aki az Augusztia Szanatórium telepén lakik. A dalárda éneke rendkívül tetszett a szanatórium betegeknek, akik valósággal tapsviharral honorálták az ujkéeskeiek precíz előadását, mire a dalárda a Szanatórium épülete előtt helyezkedett el és hangversenyt rendezett a szanatórium betegei részére akiknek nevében dr. Matirkó Béla Társadalombiztosító Intézetű fogalmazó mondott meleg szavakkal köszönetet az ujkéeskei dalárda figyelmes vezetőségének.

— Bärmievő. Szombat délelőtt lesz a Deák Ferenc uccai templomban Mann Károly karénes bármievő-avatása.

— Kiásta felesége holttestét és elrabolta az ékszerit. A Temesvár közlelőben levő Gyírok községben az elmúlt éjszaka felásottan találták a temetőben a négy évvel ezelőtt elhunyt Gerbán Józsefné sírját. A holttest újjairól én nyakáról hiányoztak az ékszer. A vizsgálat megállapította, hogy a tettes nyilván az asszony férje, Gerbán József lehetett, akit a tett felfedezésének előestéjén a temető kapával látott a temetőbe bemenni. Gerbán tettenek elkövetése után eltűnt.

— Höffer Lily nyerte a virágkorzó első díját. A dalosverseny második napján, szombaton este zajlott le a feledhetetlenül szép virágkorzózás, amikor felvirágozott kocsik vonulak végig a Piac uccán, a tizezernyi közönség között. A zsűri most döntött a virágkorzó első díját Höffer Lily úrnak ítélte. Höffer Lily kocsija volt a legkésőbb feldíszítve virágokkal s ez a virágfogat volt a legszembetűnőbb és kiemelkedőbb valamennyi között. Ezt a kocsit virágdíszítést művészi kiváltsággal és igen ízlésesen a Rózsa virágcsarnok készítette. A második díj Szántó Lily, a 3-ik díjat pedig Bozóky Ica nyerte el. — akiknek szépen felvirágozott kocsijuk szintén nagy tetszést keltett — A díjnyertesek fejlődését a színházi világban előnyösen ismert „Frici” kalapozalon készítette, melynek fővárosi névője remekműveiben a debreceni közönség már sokszor gyönyörködött.

— Lapunk előfizetői és olvasói óriási kedvezményrel egy negyedévi 4 pengő helyett 2.80 pengőért kaphatják Farkas Imre és Pólya Tibor rendkívüli tartalmas szépirodalmi és művészeti havi folyóiratát, a „Magyar Magazin”-t. Fizessen rá elő a kidóhívatá-lungban.

— Irredenta-pőr a tüzőtő trombita miatt. Gyergyószentmiklósról jelentik: Különös pört indítottak egy itteri önkéntes tüzőtőegylet ellen. Az új prefektusnak ugyanis nem tetszik az, hogy a tüzőtőcsapat a diszkvoniuláskor trombitást visz magával és ez azt az indulót fujja, amelyet a régi osztrák-magyar hadsereg hornistái trimitáltak. Ebben a prefektus irredentizmust lát és meg is irdította az eljárást az egylet ellen. A tüzőtő-trombitást kihallgatták, aki kijelentette, hogy azért fujja a régi katonamarsot, mert más nem tud és neki eszéágában sem volt ezzel tüntetni a román állam ellen. Az indulót egyelőre betiltották és most mindekerki kíváncsian várja, mi lesz az eljárás további folytatása.

— Kirándulás Lillafüredre. A Kárpát Egyesület és a Turista Szövetség tagjai vasárnap kirándulást rendeznek Nyiregyháza, Tokaj, a Tiszavidéke megtekintése után Miskolc, Lillafüred, az új szálló, a mészkő barlang új szárnyának megtekintése után át Omassára, onnan fel a gyönyörű hegyi úton a Jávorkúthoz, onnan vissza Massára. Jelentkezés Springer József könyvkereskedő kárpát egyesületi tagnál, a túrán nem tagok is résztvehetnek. — Indulás vasárnap reggel autóval vissza szintén autóval este 10 órakor. Költségek autón oda-vissza 10 pengő 50 fillér személyenként. Étkezés batyuból lesz.

CSÜTÖRTÖKÖN DELELŐTT KISÉRTEK AT MEGYESI KÁ- ROLYT AZ ÜGYÉSZSÉGRE.

Megyesi Károlyt, a Késes uccai rablógylkosság tettesét, mint az jeleztük, ma délelőtt kísérik át a kir. ügyészségre. Megyesit az ügyészség fogházában helyezték el. Csütörtökön még nem került sor kihallgatására. Előreláthatólag pénteken délelőtt hallgatja ki Preineszberger Jenő tanácselnök, központi vizsgálóbíró a Késes uccai gyilkost.

— Huszonhét marosvásárhelyi magyar diák közül csak négyet engedték át az érettségig. A marosvásárhelyi római katolikus gimnáziumban két napja megtartott érettségi vizsgákon a jelentkező 27 kisebbségi növendékek közül mindössze négyet engedték át az érettségizetó bizottság. A kisebbségi diákok nagyarányú elbuktatása városzerte elkeseredést keltett.

— Három gyermekét megölte egy asszony, mert lopásért börtönre ítélték Párisból jelentik: Rennes mellett egy kis falucskaiban tegnap borzalmas családi dráma történt. Egy parasztagazda felesége, akit a rennesi törvényszék néhány nappal ezelőtt lopás miatt 2 hónapi börtönbüntetésre ítélt, annyira szívére vette a büntetést, hogy borzalmas családirtasra szánta el magát. A parasztagazdónak férje távollétében bal-tával széthasította három apró gyermeke fejét, majd öngyilkosságot kísérelt meg. Többől levágta a ballábát és a késsel elmetsette a torkát. Mire férje hazaérkezett, az asszonyt már hal-dokolva találta. A három apró gyermek, akik közül a legfiatalabb két, a legidősebb pedig hat éves volt, már akkorra kinszenvedett. A családirto anyát reménytelen állapotban a kórházba szállították. Az asszonynak a börtönbüntetést egyébként csak hat hónap múlva kellett volna lelnie.

A „DEBRECZEN” szombat reg-geli száma közli az egész heti tel-jes rádió-műsort.

LÁBNÉLKÜLI ANGOL LANY VILÁGKÖRÜLI UTJA.

Londoból jelentik: Egy Mary West nevű láb nélküli fiatal leány legközelebb világgörül utra indul tolókoesijában, amelyet kézzel fog hajtani. A leány egy autó-baleset következtében vesztette el lábait és a tolókoesi hajtásában karjai annyira megerősödtek, — hogy naponként könnyen tesz meg 25—30 mérföldet. Utirányai: Dower, Páris, Brüsszel, Bern, Róma. — Némi pénz is visz magával, de főként saját kézimunkáinak eladásából akar megélni.

— Az amerikai szabadságünnep a Washington-szobornál. Ma délelőtt, — mint minden év június 4-én, — a városligeti Washington-szobornál, ben sőséges ünnepen emlékeztek meg Amerika felszabadulásáról. Az ünnepségen résztvettek a Budapestén időző amerikaiak és képviseltette magát az amerikai követség. Washington szobornak talpazatán négy városi hajda állt, az amerikai magyar és a főváros lefogóival. Az ünnepség a Himnusszal kezdődött, amelyet a rendőrzenekar adott elő. Ezután Lieber Endre tanácsnok a főváros megbízásából, Pókapiány Béla a Magyar-Amerikai Társaság, Guillaume Árpádné a Pro Hungária Nők Szövetsége nevében és Laky Zsigmondné amerikai magyar lelkes felesége mondtak beszédet. A szobor megkoszorúzása után az ünnepség a Szózat elénekzésével ért véget.

— Vérszomjas örült ember sorozatos gyilkosságai. Az Egyesült Államokbeli Detroitban ismeretlen tettesek egy kőművesmestert és öttagu családját meggyilkolták. Ez már a második, — ugyanazon módszer szerint elkövetett gyilkosság. Azt hiszik, hogy örült ember vérszomjas garázdalkodásáról van szó.

— Egy angol fürdőhely furesa hirdetése. Az angol vasúton nemrég a következő hirdetést ragasztották ki, az összes elsőosztályú kocsikban: Aki meg volt elégedve azzal a tengeri fürdővel, ahová eddig járt: menjen továbbra is csak oda. Portmeriontól nem lesz elragadtatva. A város kicsi, szállodája is kicsi, pikniket nem rendez, ilyen társaságot be sem ereszt falai közé. Augusztusban gyakran esik az az árákat mégis felemelik. Nincs bár, nincs rádió, nincs billiárdterem, nincs terrasz. — sőt még külön dohányzó sín. A legközelebbi mozi két mért-földnyire található, a legközelebbi országút távolsága másfél mértföld, a város nagy vasúti térképeken nem is szerepel. Akit ez vonz: jöjjön csak Portmerionba.

— Papirszalvéták, tortapapírok, papír tálcák, kloszetpapírok legolcsóbban, fényképzeti cikkek, legnagyobb rak-tára lemezadás darabonként is. — Amateur munkák szakszerű kidolgozása, szolid, olcsó árak, Springernél (főposta mellett).

FELAKASZTOTTA MAGÁT EGY FIATAL NAPSZAMOS.

Nagy János Bozzai-telepen lakó fiatal napszamos tegnap délután felakasz-totta magát. Mire ráakadtak — meghalt. A szerencsétlen fiatal napszamos holttestét kiszállították a törvényszéki orvostani intézetbe, ahol fel fogják boncolni. Az öngyilkosság ügyében a rendőrség megindította a nyomozást, azonban a vizsgálat eddig még nem talált semmit sem arra nézve, hogy a fiatal napszamos miért dobta el magát az életet.

BUTOROK

JÓTALLÁSSAL RÉSZ-
LETFIZETÉSRE IS

DEBRECENI FAIPAR
ÉS FAFORGALMI Rt.
KIRÁLY-UTCA 4. SZÁM.

(PONTOS CIMRE ÜGYELJÜNK)

— Kötelezhető a tigris, hogy ne sétáljon az uccán? Megirtuk a napokban, hogy az egyik párisi cirkusból megszökött egy nőstény tigris, amelyet csak hosszas uccai üldözés után sikerült elfogni. Miután az utóbbi években már többször előfordult ilyen eset Párisban, Duteil városatyja elérkezettnek látta az időt, hogy a közgyűlésen érelyesen meginterpellálja Chiappe rendőrfőnököt. — A párisi uccai forgalom elég nehéz és sok balesettel jár, — hangzott az interpelláció. Még csak az hiányzik, hogy most még tigrisek is közlekedjenek a tulsufolt párisi uccán. Milyen intézkedéseket szándékozik tenni a rendőrfőnök ur, hogy többé ne akadályozhassák a tigrisek a forgalmat? Chiappe rendőrfőnök megnyugtatta a városatyát, hogy a legszigorúbb intézkedéseket fogja megtenni. — Sajnok azonban, nem kötelezhetem rendeztet a tigriseket, hogy ne jöjjenek az uccára —füzte hozzá. Falragaszok nem vezetnének célra.

— Meszet evett, mert kuttyává változtatta az örmesterc. Prágából írják a „Nem ettem meszet”, ezt az ismert főlényes mondatot nem mondhatta volna el az a különös ember, akire az olmitz rendőr bukkant az elmúlt éjszaka. A rendőr az egyik sötét külvárosi uccában egy mezitláb katonát talált. A katona egy meszes hordó mellett állott és láthatóan jóízűen fogyasztotta a hordó tartalmát. Tele szájjal ette a meszet és amikor a rendőr igazolásra szólította fel, így felelt: — Nem látja, hogy reggelizek! Mikor a rendőr közelebb lépett hozzá, a mezitláb katonát hirtelen négykézlábra állt és dühös morgással és ugatással beugrott a meszes hordóba. Mikor a rendőr utánanyult, megharapta a tiszt hatóságát közeg kötelességteljesítő kezét. A rendőr segítséget kért, végül hat társával együtt sikerült kibuzni a katonát a meszes hordóból. Kórházba vitték s itt kiderült, hogy a szerencsétlen katonának az a mániája, hogy az örmester bosszúból kuttyává változtatta és ezért most ugatnia kell és meszet és hasonló ételeket kell fogyasztania. A szerencsétlen embert tébolydába szállították, ahol naphosszat felveri a folyosók csendjét hangos ugatásával.

— Egyévi börtönt kapott a cigány, mert leütötte a múltat embert. Nagyváradról jelentik: A törvényszék tegnap tárgyalta Lingurar Kanalas Mihály pesterei muzsikuskigány ügyét, akit haláltokozó súlyos testisértéssel vádoltak. A vádirat szerint Kesztogen, Élesd közelében nagygyűlést tartott a környék népe. Gyűlés után Ples Nicolae pesterei legény, többedmagával bement Blaga Simonné kocsijába, sokat ivott, mulatott, de nem akart fizetni. A hangulat emelésére ott volt Lingurar-Kanalas is egy másik muzsikuskollégájával. Ples neki sem fizetett. Amikor a két cigány hazafelé indult, Ples elébük állt és megütötte Lingurar Kanalas. Ekkor általános verekezés kezdődött, amelynek során a cigány egy karóval úgy vágta fejbe Ples, — hogy az még az éjszaka meghalt. — A bíróság egyévi börtönre ítélte a muzsikuskigányt, aki 21 éves, analfabéta

Gyászrovat

Nagy Gergely, nyug. ref. tanító, 71 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó-5-én délután 5 órakor lesz, a Péterfia utcai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Péterfia utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Fent Lajosné Sári Róza 42 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó-6-án lesz Hencidára szállítva, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után. A szállítást Fehértói tem. váll. rendezi.

Klein Dezső, izr. városi állatorvos, 46 éves korában elhunyt. Temetése Nyiregyháza folyó hó-6-án lesz, a klinikáról oda szállítva. A szállítást Fehértói tem. váll. rendezi.

A falnak rohant a kerékpárjával. Tegnap délután egy Zentzel János nevű katonaszabó, aki a Bercsényi u. 24 szám alatt lakik, kerékpárján hazafelé tartott. Éppen az Agárdi uca 17. számú ház előtt ment el, amikor egyszerre elvesztette a gép fölött az uralmat és nekirohant a falnak. A baleset valószínűleg a kormány eltérése, vagy hasonló okból következett be. Zentzel János gépének első kereke összetört, ő maga pedig lezuhant a kerékpárról. Az esés következtében balterde kiféremódott és arcát is súlyosan megsérítette. A mentők részesítették első segélyben, akik azután a lakására vitték.

Az ember tragédiája Bukarestben. Aradról írják: Romániában régi szokás, hogy akárhányszor új kormány jön, a bukaresti Nemzeti Színház mindig új igazgatót kap. Az igazgatók pedig nagyzerű programokat adnak ki, amelyet azután nem tudnak beváltani. Így évek óta megigérték az igazgatók, hogy előadják Madách Imre „Ember tragédiáját”. Az utolsó igazgató, Rebreanu Livius, már... a magyar szemínáriuma iránt is érdeklődött, de előadásra még sem került a sor, mert — amint kiderült — Madách halhatatlan műve még nem is volt lefordítva. Gogol Oktávián csak most készült el az egyetlen fordítással. Így talán jövőre semmi sem lesz akadálya annak, hogy az „Ember tragédiáját”, annyi fűrésztés után, végre be is mutassák Bukarestben.

Meztelen térdűek és rövidnadrágosok monstre gyűlése. Londonból jelentik: A férfiruházat reformerei tegnap gyűlést tartottak, amelyen 150 férfi rövid térdnadrágban, meztelen térdekkel és nyitottnyakú ingben jelent meg. Különös érdekességet nyújtott az ülésnek az, hogy azon két nő is megjelent fehér nadrágban és szandálokban. A gyűlés egyelőre nem tudott meggyezni az új férfiruházat főbb vonásai tekintetében. Az egyik szónok viharos ellentmondást kellett azzal a kijelentésével, hogy a mai hosszú térdnadrág egyáltalában nem kényelmetlen és nem egészségtelen.

A NYÁRI EGYETEM KONCERTJE.

Tegnap este tartotta meg a debreceni Nyári Egyetem előadásainak keretében, első koncertjét a zenedében, szép számú közönség előtt Fűredy F. Guszláv, zeneesztétikus, bevezetésül nagy-szerű előadásban, élvezetes modorban méltatta Liszt Ferencet, mint a leg-nagyobb magyar zene-virtuozt.

A lelkesen megtapsolt értekezés után Hőchtl Margit Liszt-darabokat játszott a tőle megszokott művészettel, hiven interpretálva a nagy magyar zene-szerző hatalmas koncepciójú alkotásait.

47 fillér 1 kerékpár

1 napi részlete, ha náiam

Atlas, Opel, Torpedo,

világmarkás kerékpárt vásárol 18 havi részletre

Sollész, Püspöki palota, II. kapu, 20. Telefon 12-59. szám.

ARANY SÁNDOR ELŐADÁSA
A NEMZETKÖZI TALAJTANI
KONFERENCIÁN.

Budapest, jul. 4. A nemzetközi talajtani társaság talajkémiai bizottságának konferenciája ma tartotta utolsó vitaülését a mű-egyetemen. Az eddig elfoglalt álláspontokat Hissing (Hollandia) ismertette és ennek nyomán megindult a szakvita, amelynek során rendkívül sok kérdés, hozzászólás és javaslat került jegyzőkönyvbe. A szikesbizottság is ma tartotta utolsó és magyar szempontból legfontosabb ülését a szikes talajok megjavításáról. — Sigmund Elek dr. elnökelt az ülésen és Arany Sándor kir. fővegység (Debrecen) tartott bevezető előadást, amelyben ismertette a szikes talajok tulajdonságát, a javítás szempontjából a szikes talajok beosztását és a különböző javítási módokat, amelyekkel egyes szikes talajok javíthatók. — Az előadás iránt a külföldi szakemberek is nagy érdeklődést mutatnak.

Egy német bankár fejedelmi borraivalója. Egy német bankár, aki három napot töltött üzleti ügyben Palesztinában, egész idő alatt ugyanazzal az autóval járt a dolgai után. — Amikor azután Haifa kikötőjében a hajóra szállott, a sofőrt a fedélzetre hívatta, kifizette a kialakított viteldiját és egy borítékot adott át neki, azzal a szigorú kikötéssel, hogy azt csak a hajó elindulása után bonthatja ki. Mint kiderült, a borítékban egy levél és egy csekk volt. A csekk ezer angol fontról szólt, a levélben pedig azt írta a bankár, hogy háromnapos együttlétük alatt derék és tisztességes embernek ismertem meg a sofőrt, ezért adja neki a pénzt, teremtse magának vele egzisztenciát. Ha pedig jól fog menni a sora, tekintse ezt a pénzt kölcsönnek, amelyet annak idején szegénysorsu, érdemes embernek kell majd ugyanilyen kikötéssel továbbadnia.

Fejszérel vágott szét egy dinamitpatront. Köröstarcsáról jelentik: Hoz András kereskedőtanonc padlásukon kulatva egy sárgaréz tárgyat talált, amelyet ketté akart vágni a fejszérel. Az ütés következtében a rézhüvely felrobbant és darabokra szakadt. A robbanáskor keletkezett lángok összegyűltek, a szelánkok pedig sok helyen megsebesítették a tizenegy éves Hoz András, a sérült gyermeket a gyulai közpórházba szállították. Megállapították, hogy a rézeső dinamitpatron volt amit a háboruban hidrobantásához használtak.

AUTOTAXI

Debreceni
Autóforgalmi RészvénytársaságKényelmes és gyors gépkocsijait
telefonon bármikor, bárhova megrendelhetők. Túrakoosik vidéki útakra is
bérelhetők.

Telefonbívás „Autótaxi”

— Kedden délután a Széchenyi uca 50. szám előtt elveszett iratok és tíz pengő. A megtaláló az iratokat szíveskedjen az anyakönyvi hivatalhoz beadni a hajdunak, Széchenyi uca 50.

— **Bombamerénylet a tőzsde ellen.** Newyorkból írják: A losangelesi terménytőzsde csarnokában tegnap bomba robbant, amely az épületben nagy kárt okozott. Kevésivel a robbanás után a tőzsdeépület egyik félreeső helyén, még két bombát találtak, amelyek azonban szerencsére nem robbantak fel. Emberéletben a bomba nem okozott kárt, ami azonban csak annak tudható be, hogy a robbanás néhány percel a tőzsde megnyitása előtt történt. — Los Angelesből jelentik: Az itteni gathonatőzsde törént robbanással kapcsolatban a rendőrség jelenti, hogy letartóztatott egy pénztáros. A pénztáros beismerte, hogy a bombát ő helyezte el, így akarta megakadályozni azt, hogy rájöjjenek a pénztárban mutató hiányra.

— **A legújabb Baker-botrány.** — Josefina Baker argentiniai szereplése nagy botrányal végződött. Az argentiniai főváros lakossága zajos tüntetésekkel fogadta a néger táncosnő fellépését, úgyhogy a köztársasági elnök a tüntetések hatása alatt betiltotta Baker további fellépését.

RÁKÓCZI FERENC EREDETI
KÉZIRATAL.

Budapest, jul. 4. Gabriel Wells könyvkiadó, hazánkfia (Amerika) aki már több igen értékes unicummal ajándékozta meg a nemzeti muzeumot, újabbán megint páratlan ajándékkal adott kifejezést magyar voltának. — Rákóczi Ferenc iratainak eredeti kéziratpéldányát ajándékozta a muzeumnak. Ez a mű bőrkötésének suberlibrosa szerint Dantin herceg birtokában volt. Rákóczit a herceg mutatta be XIV. Lajosnak és Rákóczi ugyalszik politikai ügyeinek jobbrafordulását ettől várta. A művön a Dantin herceg cimere van. Bizonyosra vehető, hogy ez a kéziratpéldány a herceg számára készült s a mű eredeti fogalmazványának tekinthető.

— **Lezuhant egy jugoszláv katonai repülőgép.** Belgrádból jelentik: Üszküb közelében tegnap ezer méter magasságból lezuhant egy katonai repülőgép. A repülőgép pozdorjává zúzódott. Két útasa, egy pilótahadnagy és egy őrmester életveszélyesen megsebesült. A szerencsétlenség okát még nem tudták meg állapítani.

— **Paul Wegener — tiszteletbeli indián.** A berlini színházi világnak nagy szenzációja van. Paul Wegener, aki délamerikai turnén volt, mint indián érkezett vissza. Amikor Baldiviából Délhillebe érkezett, Quebe városban az Arancansas-indiánok főnöke a törzs tiszteletbeli tagjává választotta. Berlinben most úgy vélik, hogy Wegenernek alapos revízió alá kell vennie repertoárját. Ezentul bizonyára forradalmi drámákban fog játszani, még hozzá olyanokban, amelyek tiszteletbeli vörösbőrözéshez illenek.

A klinikán az orvos

Vizvezetéknel, csatornázásnál

pedig

Fülöp Miklós

bádo os és szerelőmes-
ter nyújt segítő kezet.
Debrecen, Csapó-u. 3
Telefon 917.

Aruházunk

átépítése miatt, portálé és
berendezés eladó.

Magyar Ruhaiipar

Bika épület.)

DEBRECENI
KALAUZ166 oldalon, 40 képen
ismerteti Debrecen vá-
rosát és a Hortobá-
gyot. — Ara részletes
térképpel 1 P 50 fillér.—apható minden könyv
kereskedésben.

SZINHÁZ ÉS MOZI

ÜLTÖZTESSÜK FEL A MEZ-
TELENKET.Pirandelló 3 felvonásos drámája
az Országos kamaraszínház
vendégjátékában.

Tegnap este aránylagosan igen szépszámu közönség jelenlétében adta elő a hatalmas olasz dráma-író Pirandelló egyik remek drámáját. Annyi élet, s az életnek, ennek az ezerarcu rémnek annyi fájdalom vonaglott a néző közönség előtt, amennyit csak a kultur ember idege megbírhat. Melysöges fensöges emberi gondokat és gondolatokat hömpölyget a szerző lelki szeméink előtt és döbbenetes nyíltsággal tárja fel az emberi hibák bántó, elviselhetetlenül igaz arculatát. Annyi erő, annyi etikölesi erőkiéjtés mozdult meg a legegyszerűbb köntösben, s oly súlyosan drámai fordulatok nehezédtek a közönségre, ami valóságos idegpróbát jelentett. Pedig semmi, de semmi egyéb nem volt, mint az élet, ez a nehéz, küzdelmes, csuf, gonosz, áldott, boldog, boldogtalan, szenvedő, gyötrelmes, megbékéltető Élet, melynek lángja, tüze perzsel, éget, simogat és halált lehel. Élet, a maga pazarul erős, nehéz, kiméltetlen, egyszerű köntösében, mely embert öröl, embert követel, mint az elvárt ösz a dércsipe hulló levelet.

Pirandelló szeme és lelkének tükre nem tud többet adni, mint magát az életet, de azt aztán ugy adja, amilyen a valóságban, lelki szűrője pedig nem desztillálja az

adott érzelmeket, a látott torzultat a lelkeknek, hanem meztelemül, sőt kíméletlen valósággal állítja elém, hogy lássam magam, s a magam látásával szeressem, vagy gyűlöljem önmagam. Megbocsássak, vagy kíméletlen konok-sággal elnézzek magam felett. — Döbbenetesen élet volt minden szó, minden mozdulat, amit papírra vetett élő személyek, életet adó jelenetek számára, kivéve az utolsó, legdrámaibb jelenetet, mikor a magát megmérgező szerencsétlen leány számára nincs egy biztató szava, sőt megfélemlítik arról, hogy öt ember közül egyiknek se jut eszébe, hogy segítségért szóljon.

Magá a dráma, mint fennebb elmondtam, szinte létköznapi témában az élet. A nevelő elhulló élete az előkelő kenyeret adó helyen. Gmotti konzul szerelmi ajánlatával hatalmába keríti testileg a nevelőt, s olyan szerencsétlen, korszerű pillanatban, mikor az egyedül hagyott kiesi gyermeke a konzulnak az erkélyről leesik, szörnyet hal, s ezekben a rettenetes percekben a beteg feleség, a rettenetes sorsu anya tetten éri urát és a nevelőt. A szerencsétlen leány az utcára kerül, pedig a boldogság előtt állott, hiszen vőlegénye volt Frankó Laspiga sorhajóhadnagy. Most jön a szerencsétlen leány sors végzetes dráma. Megtudja, hogy arra az emberre sem számíthat, kit vőlegényének hitt, mert annak — férfi sors szerint — másik menyasszonya is van. Utolsó kétségbeeséssel utcára kerül a leány, hol a kétségbeesés, undor és az éhség mérget ad a kezébe. Megmentik, az újságok írják róla és pedig vallomása szerint úgy, hogy a hűtlen hadnagy miatt lett öngyilkos, kit ezzel a vallomásával tönkretesz. — majd felgyógyul, mikor mintegy kísérleti modelnek Ludovica Nóta író lakására kerül. És most megindul a mentés. A felébredt lelkiismeret szava vissza-hozza a hűtlen vőlegényt, jön a megtévedt konzul, menteni szeretné az élet számára az író is, de a kétségek és csapások között összeroppant szerencsétlen, kétségkívül élő, eleven figurája az életnek, a nevelőnő már nem bír talpra állani, mindent mindenkinek bevallva újra a halálba, de most már eredménnyel keres és talál menedéket, megnyugvást ezer és száz kérdésre feleletet adva, de ezer és száz örök és nehéz kérdést felelet nélkül hagyva.

Gyarmathy Anikó annyi drámai erővel állította elő a szerencsétlen Ersilia Drei nevelőnő alakját, hogy az már idegre ment. A fájdalmas, meggyötört léleknek olyan mélységeit, a lehetetlen, szél malomharcot harcoló kétségbeesésnek olyan kinszenvedését szövelte meg, amilyent csak a szenvedő, kínokban fetregő ember adhat, igaz képet. Művészete zenitjén, a hivatott művész tökéletes hivatottságával állította az ember szívek és szemek elé az embert. Feledhetetlen, megrázó, tökéletes volt minden szava, minden arcaimának rándulása. Kevés művész tudja tökéletesebben beleélni magát a szerepébe, mint Gyarmathy Anikó a végleg elhullott halál illatától bódult ember fájdalma gyönyörűségeit a beszédében és a kétségbeesés szörnyű küzdelme előtt a játékában. Élő, szenvedő, igaz ember arcát adta. Szép volt, művészet volt, mi élményé finomult.

Bánhidny László nagy intelligenciával kreálta a tudni vágyó, elmélyült és lelki mélységeket kutató író alakját. — Kovács Antal

kiforrott drámai művészettel adta vissza a kétkedő, megtérő, léptenyomon egyensúlyát veszítő gyende, de javulásra is alkalmatlan hadnagy megtört, elveszett figuráját. — Miskey József erőteljes, küzdő, minden áron saját előnyt kereső, menekvő, s végül is megtérő ember alakját. — Halász Kálmán újságírója, ha tulzott is volt egyik-másik mozdulatában, szép alakítást nyújtott.

Mihályi Máriának újabb oldali művészetét ismerték meg, most mikor sok színel és mély emberi vonásokkal rajzolta meg az örök nő alakját. A könnyen meginduló, de olyan könnyen irányt változtató nő figuráját könnyed, tökéletes alakítással adta vissza. — Vitti Erzsébet pár szavas szerepében tökéletes alakítást nyújtott.

A rendezés stilszerű, elsőrangú volt és minden tekintetben visszaadta a darab szépségeit, kivételes technikájú fordulatait, mely az alapos, kiváló direktor munkáját dicséri.

„VEN LEÁNYOK A KAMARÁBAN”.

A Kamaraszínház pénteki előadásán bemutatásra kerülő darab, világsikerre tekinthet vissza. Eltekintve attól, hogy a Nemzeti Színházban majd százszor ment két év alatt, J. Barriell vigjátéka, a „Ven leányok” külföldön is és a magyar vidéki városokban is a legnagyobb lelkesedéssel fogadta a közönség. Thorossal nővérek története annyira szívhez szóló és egyszerűségében utóélettel roman-tikus vigjáték, hogyha valaki egyszer látta a legkedvesebb színházi élményei közé sorozhatja. Phoebe szerepében látta és szerződtette Kardoss igazgató Ditrői leát, a debreceni színházhoz. A pénteki előadásban Phoebe Ditrői, a többi szerepeket Mágori, Mihályi, Gyarmathy, Tuboly, Halász, Miskey s Ihsz játszik.

Mozgósínházak műsorai.

Uránia:

Péntektől vasárnapig.
Július 5-től 7-ig.
Világfilm!
Dumas Sándor világhírű regényének filmváltozata:
A HARMON TESTŐR.
Társadalmi dráma a XVII. századból. 12 felvonásban.
Főszereplők:
Douglas Fairbanks Barbara La Marr és Adolphe Menjou.
A teljes műsort betöltő, hatalmas filmet megelőzi: „Egy külföldi híradó”. Az előadások pontosan kezdődnek.

Vígjáték:

Péntektől vasárnapig.
Július 5-től 7-ig.
Budapestet megelőző!
Két attrakció! Egy előadásban!
A FREGATT-HADNAGY.
Tengerész dráma 7 felvonásban.
Főszereplők:
Lillian Oldhand és Fred Reyham.
Megalózi:
A NÁDRÁG.
Vidám történet 7 felvonásban.
Főszereplők:
Werner Krauss és Jenny Jugo.
Jönnek, hétfőtől. Vígjátékban: Csak felnőtteknek! Paul Bourget világhírű regénye nyomán: „A boldogság kalóza”. Társadalmi dráma. Urániaiban: Syd Chaplin-nal: „Charley, a köztiszt”. Egy népfelkelő vidám kalandját.

METEORBAN szombaton és vasárnap: „Cirkusz”. Világfilm 7 felvonásban, Charlie Chaplinnal és a „Nyári szerelem”. Kéthetős vigjáték 7 felvonásban. Előadások: szombaton: 7 és 9 órákor, vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órákor. Jegyelvétel állandóan.

A Tiszántúli Tennisz Kerület bajnokságáért ma kezdődnek a küzdelmek

A tenniszbajnoki küzdelmek ma délután veszik kezdetüket a DEAC nagyterei sporttelepén. A verseny iránt a legszélesebb körű érdeklődés nyilvánult meg. A kerületnek a tennisz sportterületen foglalkozó összes egyesületei szinte teljes számban neveztek be s indítják is el esélyes játékosait, úgy, hogy minden számban olyan népes mezőny indul, ami páratlan a tenniszkerület multjában.

A női egyes számban 19 nevezés érkezett be, akik közül a bajnoki cím Nagy Duci, Fényesné, Koczkané és Dömötör Böske küzdelmében fordult meg, a helyezésekre erősen beleszólnak még Ferencsikné, Molnár Lily. A női páros számban 10 nevezés érkezett. Itt a Nagy Duci—Fényesné pár olyan erős, hogy fölül a bajnokságot elvenni szinte lehetetlennek látszik. A helyezések Dömötör Böske—Ferencsikné, Szabó Éva—Bölny Juci párokból alakul ki.

A férfi egyes adja a legnagyobb mezőnyt. Erre a számra negyven nevezés érkezett s itt lesznek a legszebb és legerősebb küzdelmek. A mezőny legjobbjára kétségtelenül Vay báró, akinek Kretovcics dr. Miklós Béla, Leitner, Nyíri nehezíthetik meg a bajnoki cím elnyerését. A helyezések eldöntésénél a felsoroltakon kívül még Juhász, Lakner, Brokés, Varga, Mocsáry esélyesek. A férfi páros számban 23 nevezés tör-

tét. Itt a báró Vay—dr Kretovcics pár látszik a legerősebbnek, akik előreláthatólag a Miklós Béla—Leitner párral kerülnek a döntőbe. A helyezések a Brokés—Liptay báró, Göllner—Juhász és a gróf Nemes—Romek párokból kerülnek ki.

A vegyes párosban hasonlóképpen 23 nevezés érkezett be. Itt a két legerősebb párnak, a báró Vay—Dömötör Böske és a dr Kretovcics—Nagy Duci párok látszanak. Rajtuk kívül esélyesek még a Nyíri—Fényesné, valamint a Romek—Koczkané és a Juhász—Ferencsikné párok.

A férfi egyes junior számban 16 nevezés történt. Brokés, Lakner, Mocsáry, Romek a legesélyesebb indulók, a bajnok közülök kerül ki. A női egyes juniorban 12 nevezés érkezett be, itt Szabó Éva, Molnár Lily, Bölny Juci és Hajós Klári küzdelméből kerül ki a bajnok.

Tekintettel a versenyen indulók nagy számára, a rendezőség minden igyekezetével azon lesz, hogy minden számban az előküzdelmek gyorsan lebonnyolttassanak, hogy vasárnap délután a döntő küzdelmek megtarthatók legyenek. A verseny délután fél 9, délután pedig fél 4 órákor kezdődnek. A három napra érvényes belépőjegy ára 3 pengő, napijegyek pénteken és szombaton 1 pengő, vasárnap 2 pengő.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Telepítsünk gyümölcsösi a kifagyott szőlők helyett

A Tiszántul igen nagy részében a szőlőkben katasztrófális pusztítást végzett a fagy úgy, hogy nagy területek újratelepítése válik szükségessé.

A mai súlyos gazdasági viszonyok mellett, amikor a szőlő és bortermelés évek óta válsággal küzd, meggondolandó, hogy a kifagyott szőlőterületek nem hasznosíthatók-e inkább más természetű mint szőlővel?

Kétségtelen, hogy legtöbb szőlő területe gyümölcsös létesítésére alkalmas s így elsősorban a gyümölcsfaültetés kínálkozik-e kipusztult területek szőlőinek pótlására.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara úgy a kártszenvedett gazdák, mint a közigazgatás érdekében is rendkívül fontosnak tartja, hogy a kipusztult szőlőterületek lehetőleg mielőbb újból a hasznos termelés szolgálatába állíttassanak. Ezért indítja meg a Kamara kedvezményes gyümölcsfaültetési akcióját, melynek során:

1. Díjtalan szaktanácsot ad és terveket készít gyümölcsösök létesítésére, megjelölve a hasznos gyümölcs termeszésre a talaj és klíma szerint legalkalmasabb fajtaikat.

2. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kapcsolatában működő Toepler Ottó pusztamonostori gyümölcsfaültetéről az árjegyzéki árakból 20 százalék engedménnyel adja a gyümölcsfaültetési csemetéket, azoknak, akik a Kamara keretébe tartozó Faültetők Társaságának tagjai.

3. A Tiszántúli Körzeti Mezőgazdasági Hiteleszövetkezettől gyümölcsfaültetési vásárlására hitelt eszközölt ki a Kamara a napi legkedvezőbb kamattal, bankszerű fedezet alapján, mely kölcsönök váltók mellett lejáratonként az eredeti tőke 10 százalékának törlesztése mellett a pénzpiac mindenkori helyzete szerint megállapíthatók. Ezen kölcsönt a legalább 10

kat. holdas szőlőbirtokosok vagy 100 holdon felüli gazdák vehetik igénybe a körzeti szövetkezettől közvetlenül, míg kisebb szőlőbirtokosok szervezeteikben közösen.

Felsorolt kedvezményeket csak azon gazdák kérhetik, akik a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kebelében működő Faültetők Társaságának, melybe díjtalanul és minden anyagi kötelezettség vállalása nélkül bárki beléphet, tagjai. A jelentkezés sürgős, mert a korlátolt mértékű hitelkerettel szemben előreláthatólag nagy lesz az érdeklődés.

Részletes tájékoztatást ad a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, Debrecen, Hunyadi u. 5. I. em.

Tőzsde

A Budapesti Árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszavidéki 77 kg-os 23.30—23.45, 78 kg-os 23.50—23.55, 79 kg-os 23.70—23.95, 80 kg-os 23.90—24.15, felsőtiszai 77 kg-os 22.85—23.00, 78 kg-os 23.05—23.20, 79 kg-os 23.25—23.40, 80 kg-os 23.35—23.60, fejmegyei, bácskai és dunántúli 77 kg-os 22.60—22.85, 80 kg-os 22.80—23.00, pestvidéki 77 kg-os 22.20—22.45, 78 kg-os 22.40—22.65, 79 kg-os 22.80—22.85, 80 kg-os 22.80—23.00.

Rozs pestvidéki 17.75—18.00, más 17.75—18.00. Árpa Ia 19.50—20.00, közép 18.50—19.00, sörárpa felvidéki 23.50—24.50, egyéb 23.00—23.50, Zab Ia 18.00—19.30, közép 18.25—18.50, tengeri tiszai 24.60, egyéb 23.50—23.80. Korpa 12.50—13.00.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai:

Buza októberre 24.25, 24.24, 24.36, 24.14, 24.26, 24.14, 23.13, 24.22, zárlat 24.21—24.22; márciusra 26.45, 26.56, 26.31, 26.48, 26.35, 26.48, zárlat 26.48—26.49.

SPORTHIREK

A megyei és debreceni leventék bajnoki céllövő-versenyének eredménye

Hajdu vármegye és Debrecen sz. kir. város 1929. évi június hó 23. és 24-én rendezte az 1929. évi vármegyei leventebajnoki céllövő-versenyét az alábbi feltételekkel:

100 méteres levente körcéltábla. Távoltság 50 méter. Lövések száma: 2 sorozat és pedig 1 sorozat 5 lövés fekvő, 1 sorozat 5 lövés állva, szabadkézzel. Az első sorozat előtt 2 próbálövés. A verseny leventék részére egyéni és csapat, oktatók és öreg leventék részére egyéni.

A versenyen összesen 213 levente, 24 öreg levente és 61 oktató indult.

Eredmények:

Egyéni levente:

Hajduvármegyei leventék között:

1. Kántor Miklós Hajdunánási L. E. 90 e.
2. Tiszai János Hajduszovát L. E. 89 e.
3. Nagy Lajos Kabai L. E. 89 e.
4. Neisz László Józsa L. E. 88 e.
5. Rékási Gábor Hajdunánási L. E. 88 e.
6. Batiz Imre Kabai L. E. 87 e.
7. Mohácsi Gyula Hajduszoboszlói L. E. 86 e.
8. Lakatos István Józsa L. E. 85 e.
9. Murvai Béla Egyek L. E. 85 e.
10. Vigh Gyula Püspökladányi L. E. 84 e.
11. Fekete Zoltán Kabai L. E. 84 e.
12. Ádám László Hajdunánási L. E. 83 e.
13. Kállai Sándor Hajdunánási L. E. 82 e.
14. Cs. Berke Lajos Vámospercsi L. E. 82 e.
15. Kárás Károly Hajduszoboszlói L. E. 82 e.

Debrecen sz. kir. városi leventék:

1. Vigvári László Iparos L. E. 87 e.
2. Piko István Iparos L. E. 86 e.
3. Turi Sándor Iparos L. E. 86 e.
4. Tóth Elek Iparos L. E. 85 e.
5. Gál László Iparos L. E. 84 e.
6. Tóth Sándor Iparos L. E. 83 e.
7. Tökés Lajos Iparos L. E. 83 e.
8. Szoboszlai István Gazda L. E. 83 e.
9. Viski János Iparos L. E. 82 e.
10. Csáky Rudolf Iparos L. E. 82 e.
11. Erdei András Iparos L. E. 82 e.
12. Pipó János Gazda L. E. 82 e.
13. Csuzi József Iparos L. E. 82 e.
14. Lóki László Iparos L. E. 82 e.
15. Csáky Ferenc 81 e.

Öreg levente:

1. Fábán Gyula Hajduszovát 86 e.
2. Putnoki Imre Hajdunánási 86 e.
3. Molnár István Hajdunánási 84 e.
4. Bihari János Hajdusámson 82 e.
5. Bárnai Imre Hajdusámson 79 e.

1. Lóki Sándor Iparos 90 e.
2. Blatniczky Gyula Kereskedő 83 e.
3. Lóki Antal Iparos 79 e.
4. Timkó Kálmán Iparos 76 e.
5. Kucora János Gazda 70 e.

Oktató egyéni:

1. Kerekes Gyula Hajdunánási L. E. 94 e.
2. Hajdu József Egyek L. E. 89 e.
3. Kósa János Kabai L. E. 88 e.
4. Kakucs Imre Hajdunánási L. E. 88 e.
5. Szabó Antal Vámospercsi L. E. 86 e.
1. v. Udvarhelyi Béla Iparos 92 e.
2. Szentmiklóssy János Iparos 91 e.
3. v. Tóth Imre Pallagi L. E. 91 e.
4. Péterffy Jenő Iparos L. E. 86 e.
5. Kulik József Iparos L. E. 84 e.

Ötös csapatverseny:

1. Kabai L. E. 419 e.
2. Hajdunánási 419 e.
3. Hajduszoboszlói L. T. 410 e.
1. Debreceni Iparos L. E. Udvarhelyi szakasz 412 e.
2. Debreceni Iparos L. E. Bodó szakasz 412 e.
3. Debreceni Iparos L. E. Szentmiklóssy szakasz 410 e.

Díjazásban részesült a 10 első vármegyei és a 10 első debreceni levente, a 7 első vármegyei és az 5 első debreceni öreg levente, a 7 első vármegyei oktató és az 5 első debreceni oktató,

a 3 első vármegyei és a 3 első debreceni ötös csapat tagjai, azonkívül a vármegyei és városi csapatok között az első három legjobb ötös csapat.

A hajduvármegyei törvényhatósági testnevelési bizottság által alapított ezüst lövészerleg csapatvándordíjnak 1929. évi védője a Kabai L. E. ötös csapata ugyancsak 419 egységgel második lett.

Hajdu vármegye 1929. évi levente lövészbajnoka és a hajduvármegyei törvényhatósági testnevelési bizottság által alapított — ezüst serleg — egyéni lövészbajnoki vándordíjnak védője: Kántor Miklós hajdunánási gazda levente 90 egységgel, ki egyúttal egy nemeslelkű adakozó tiszteletdíját, egy igen értékes 2 éves angol félvér csikót nyert jutalmul.

A versenyen indult 298 egyén közül 60 fő helyezett tiszteletdíj és érem, 30 fő pedig éremdíjazásban volt részesíthető.

A verseny befejeztével Bodrogi László főtanácsnok, Hajdu vármegye és Debrecen sz. kir. város testnevelési felügyelője osztotta ki a győzteseknek a díjakat és izzó hazafias beszédben buzdította a versenyen résztvevőket a további lelkes munkára, melynek befejeztével elmenhatalatlanul tört ki a könnyes szemű, összeszorított öklű, közel 300 versenyző ajkáról a hó óhaj: a „Szébb jövőt!”

Lemondta a Ferencváros a Bocskaynak az őszi bajnoki mérkőzés pályaválasztó jogának megvételét

Emlékeztet, hogy a Ferencváros megvásárolta a Bocskaytól az őszi bajnoki mérkőzés pályaválasztó jogát, mivel a mérkőzést a sorsolás szerint Debrecenben kellett volna lejátszani. A Ferencváros vezetősége most levelet intézett a Bocskay vezetőségéhez, amelyben arra hivatkozik, hogy a kötött megállapodás még a tizenkettes létszámra vonatkozott és a szeptember 29-iki mérkőzésre költözött. Mivel a tizenegyes létszám új sorsolást von maga után, a sorsolás a megállapodás leglényegesebb pontjának, a mérkőzés

terminusának megváltozását involválja. A Bocskay tudvaleg a létszám-emelés mellett foglalt állást és a Ferencváros most ezzel torolja meg a Bocskay állásfoglalását, mint ahogy az Újpest felmondta a Vasasnak a pályahasználatot. A Bocskay azonban ennek dacára ki fog tartani az álláspontja mellett, amelyen csak a debreceni közönség nyer, mivel így Debrecenben láthatja a budapesti nagy csapatokat és így realisabb eredmény is alakulhat ki.

Hotel PANNONIA-Pensio Lidó (Venezia).

Magyar ház. — Családi jellegű pensio a Lidó centrumában a főútvonal mellett a strand közelében. trópusi flórájú kert közepén. Az épület és berendezése a modern otthonnal szemben támasztható igényeknek minden tekintetben megfelel. Szobái tágasak, világosak és abszolút tiszták. — Több tagú családoknak egymásba nyíló szobákból álló lakosztályok. Valamennyi szobában vízvezeték, hideg, meleg folyóvízzel. — Minden emeleten fürdőszoba. — Kitűnő magyar-francia konyha. Prospektus kérésre. — Partás az állomás.

HOTEL AUGUSZT ABBAZIA

Központi fekvés. — Kurpark, Strandtúrdó. Hajóállomás tözsomszédságában. Magyar konyha, magyar vendéglős.

A BOCSKAY TURAJA MEGVÁLTOZOTT

A legyél mérkőzések elmaradnak, a további program ezek szerint a következő lett:

Reggel utazik a Bocskay Prágába, szombaton pedig Kladnoba, ahol szombaton a város amatőrcsapatával, vasárnap a profikkal játszik. Kilencedikére a prágai Sparta ellen fog mérkőzni a Bocskay, 13-án Pardubitzban és másnap Nachodban. Ezzel a tura véget ér, a Bocskay hazatér és megkezdí nyári szabadságát.

A BOCSKAY FUTTBAL CLUB KÉRELME

Tekintettel arra, hogy július és augusztus hónapban mérkőzések nincsenek és így a club bevételek nem jut, felkérjük azon t. tagjainkat, kiknek módjukban van egyszerre a tagsági díjat több hónapra kifizetni, hogy július hónap legalább három havi tagsági nyugtát kiváltani szíveskedjenek. Az elnökség.

FELHÍVÁSOK

Felkérem a PIFC következő játékosait, hogy f. hó 5-én, azaz pénteken este fél 8 órakor a Kis-Debrecen vendéglőben megjelenni szíveskedjenek: Krecz, Bíró I., II., Bakó, Juhász, Simon, Fábán, Józsa, Morza, Kabai, Nagy II. Intéző.

A DTE I. és II. csapata pénteken délután tréninget tart. Tste 9 órakor szakosztályi ülés a szokott helyen.

DEBRECENI PIACIÁRAK.

A felhozatal zöldségben, gyümölcsben és baromfiban állandóan nagyon sok. Az árak az egész vonalon esnek.

Zöldségárak: Zöldbab kilója 10—20, borsó kilója 25—40, burgonya kilója 10—26, keltáposzta darabja 4—15, uborka darabja 1—5, retek 1—5, kalarábé darabja 1—5, karfiol 50—150, fokhagyma darabja 2—5, sárgarépa csomója 6—10, zöldhagyma csomója 4—8, tök darabja 10—20, spenót tányérja 8, sóska tányérja 6 fillér.

Gyümölcsárak: cseresznye 20—180, meggy 25—60, málna 150—160, barack 30—100, körte 40—50, ribizli 25—50, zöld dió 30—40 alma 30, pöszméte 60—70, földieper 120 fillér darabja.

Baromfiáriák: tyúk 5.00—7.00, kacsa 4.50—5.50, csirke 2.00—2.50 és 4.00—4.50 fillér párja; liba 2.80—2.60, pulyka 1.80 kilója.

NYILT-TÉR

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Bocsánatot kérek Bartha István úrtól, hogy megsértettem június 29-én délelben 12 és 1 óra között, a Csillag uca 43. számú lakása előtt. Én megsértő fél, Szabó András kömüvessegéd, Csillag u. 45. számú lakos. Bocsánatkérésemet két napon keresztül a Debrecen lapban közlöm.

Bérbeadó.

60--80 waggon terményraktározására alkalmas helyiség iparvágánnyal bérbeadó.

Értekezés dr. Csáthynál, Deák Ferenc uca 9.

APRÓHIRDETÉSEK

Intelligens

árvalány gyermekek v. beteg mellé ajánkozik. Oláh K. u. 34. Homokkert. 151

Betöltendő állás nők részére

Kifutóleányt jébizonyítvánnyal, felvesz Sándor ékszerész, Piac ucca 28. 162

Egy

ügyes bejárólányt keresek, aki szépen tud kézimunkálni, havi 16 pengőre. Cím a kiadóban. 156

Gyakorlott

varrólányok felvételnek „Chic” divatszalon. Szentanna 22. 147

Betöltendő állás férfiak részére

Tanulókat fizetéssel felvesz B. k. Vasöntöde és Gépgyár Rt. Szoboszlai út 4. sz. 24

Pénzbeszedő

óvadékkal, ki a biztosítási szakmában járatos, fixfizetéssel és jutalékkal azonnali belépésre felvétel. Ajánlatokat „Előkelő intézet” jelíggel a kiadóba kérünk. —

Kulesár,

ispán, felügyelő, keresetek uradalomban. — Hunyadi ucca 8. szám, Iroda. 167

Csépléshez

fűtőt keresek, Kigyó u. 47. szám. 159

Felvezetek

tömegek terjesztésére ügynököket, nagy kereseti lehetőség mellett Hegedüs Dégenfeld-tér 10. szám. Jelenkezés reggel 8 órától 9 óráig, az udvarban. 157

Tanulót

fűszerüzletembe felvezetek, Vadászy, Meszena u. I. 138

Ajánlat

Tégla és cserép legolcsóbb beszerzési helye. Első debreceni téglagyár, iroda, Royal épület. Telefon 59, 226 557. szám. 31-a

Értesítem

a tisztelt örökösök községét, hogy a „Hortobágy” malmot átvetttem s azt a mai kor igényeinek megfelelően berendeztem és üzembe helyeztem. Végzőnk ügy kereskedelmi mint vámörlesztés és darálást. Legjobb minőségű liszt korpa és mindennemű élelmények eladása. Tisztelettel Kérékvártó István malomtulajdonos. Telefon 1-79 sz.

„Takarékosság”

könyvecskéjével készpénz-áron vásárolhat 6 havj részletfizetésre: órát, ékszer, ezüstnemtűt Engel László, ez- előtt Löfkovics Arthúr és társa ékszerészénél. Piac utca 52. sz. Megyeháza mellett 1320

Hajduszoboszlóra

minden nap indul bér- autó, személyenként ol- csón megrendelhető, — oda és vissza. Parant- thesy „Express” bér- autó vállalatnál. Nap u. 23. Telefon: 6—29. 20a.

Ablakok

minden nagyságban ké- szen kaphatók Blattner Kálmán ablakgyártási telepén, volt Sziv ucca 14. szám. 42

Motorkerékpárok

175 cm. Angol AKD. felülvezényelt. OHV. 4 ütemű, 300 cm. Angol AKD. felülvezényelt. 200 cm. Német Zundap 1929-es típus, 500 cm. Német. Diamant, oldal- köcsis. Kedvező fizetési feltételek mellett meg- tekinthető raktáru- ban. Csapó ucca 28. sz. 17-a

Húsárak:

1 kg. I. rendű marha- hús pengő 1.40. 1 kg. II. rendű marhahús pengő 1.20. Kapható Guttman Sámuel. Csapó ucca 18. Csapó ucca 40. sz. 32-a

Bel- és külföldi

ágyonmü damaszt legol- csóbban kizárólag csak Guttman vászon lera- katában vehet. Széche- nyi u. 19. az udvarban. 160

Király kávéj

mégis a legjobb. — Olesó. kiadó, kiválóan zamatos, vevő előtt por- köelve, meleg állapot- ban kapható. Dégen- feld-tér 11. 6-a 148

Poloskát,

svájbogarat, hangyát, 2' órán belül kiírthat, szabadalmazott írtó- szerrel. Kapható Stern festékküzletben. Piac u. 10. szám. (Bikával szemben). Ugyanott magas fényű padlólak- kók nagyon olcsón kap- hatók. 1-a

Ólesósági hullám!

Fehér vásznat 70 fillér- től csak Guttman vá- szon leraikatában vehet, Széchenyi u. 19. az ud- varban. 160

Zamatos

borok 66, 80, 100, 120 fillér, nagyobb tételnél engedményt adok. — Glüek István. Feren- c József utca 76. 8-a

Nikkelez,

ezüstöz fémeket minden színre galvanizál Föld- vári, Széchenyi ucca 55. Akkumulátorokat tölt, javít. 2a

Ezerjő

bor 25 litertől 50 fillér- ért kapható. Szávay Gyula u. 39. 146

Dalosversenyre

minden elfogadható koron kiárústrom a fel- halmozott nyári kalap- kollekciót. Dalosoknak még külön 15 százalé- k árengedmény. „Anny” nőikalapszalmon. Csapó ucca 47.

Ifj. Máthé János

vízvezeték, csatornázás és központi fűtés beren- dezési vállalata. Elvál- tal: vízvezeték, csator- názás, központi fűtés, fürdő- és egészségügyi berendezések készítését és minden e szakma- beli javításokat. Kívá- natra költségvetések és tervek készülnek. — Iroda és műhely Csapó ucca 24. szám, (bent az udvarban.) Telefon sz.: 3—21 1001

Javító-

s magánvizsgákra alsó osztályos tanulókat elő- készít. Cím a kiadóban 164

Magántanulókat

érettségig előkészít, Papp Gusztáv. Eötvös ucca 48. sz. 125

Latin

javító vizsgára előké- szít gimnáziumi tanár. Timár u. 23. sz. xx

Borotválás

20 f., hajvágás 30 f., fazonra 40 f., bubí és habi hajvágás 40 f. Mik- lós u. 53. Toma. 143

Kereslet

Keresek

egy fordított B. J. bé- lvegyű lehetet. Birinyi János, Veres u. 18. 99

Keresek

óvadékkal, elszámolá- ra jobb vendéglőt, v. ételmiszer üzletet vagy ehhez hasonlót, esetleg betársulnék, kellő biz- tosíték mellett. Cím a kiadóban. 73

Vendéglőt,

szállodát, azonnal ki- bérelnék, értesítést ké- rek a kiadóhivatalba. „Nagyvendéglő” címen 160

Fiamat

aki 11 éves, ötödik ele- mibe jár, ki szeretném ellátásba adni, havi 20 pengőt fizetek érte. — Cím Károly Ferenc Józ- sef utca 48. Özv. Széche- nyi. 13f.

Betegtoló

kocsit, kölcsönvételre esetleg megvételre ke- resek, sürgősen. Címet kérek a kiadóba 161

Kisebb

jégszekerényt keresünk. Központi Tejesarnok, Péterfia 46. 149

Lakás kereslet

Tűzrelaktanya

közeliében keres búto- rozott szobát főhad- nagy. Címet a „Deb- reczen” kiadóba kér. 165

Központban

különbejárattal 1 szoba, előszobás, garzon lakást, lehetőleg fürdőszobá- val keresek aug. 1-ére. Ajánlatokat aug. 10-ig a kiadóhivatalba kéri „Központban” jelíggel. 140

Kiadó lakás

Háromszobás

lakás, fürdőszobával, gáz- és villany, auguszt- hó elsejére kiadó. Ér- deklődni Hunyadi ucca 14. szám alatt. 117

Különálló

villaépületben 1 szoba, alkovval, előszobával, összes mellékhelyisé- gekkel kiadó, azonnal beköltözhető, Domokos Lajos ucca 6. szám. Vénkert. Sz. 62

Augusztus hó 1-től

kiadó egy háromszoba- ból, mellékhelyiségek-ből álló lakás. Értekez- ni lehet 2—5 óráig. Árpád- tér 47. szám, fél- emelet. 62

Kiadó

egy vagy két szoba bú- tterrel vagy anélkül. — Magoss György tér 13. 21

Egy szoba,

fél konyha, jószágtar- tással azonnal kiadó. — Kar ucca 3. sz. 26

Kiadó

szerényebb 1 esetleg 2 szoba és konyha. Több lakó nincs. Jókai u. 46. sz. 1922

Két szoba, konyha

nyári konyha, aug. hó elsejére kiadó. Te- mető ucca 24. 14

Modern,

a legnagyobb komfort- tal 4 szoba, előszoba, fürdőszoba, cselédszo- ba stb.-ből álló lakás külön udvarral kiadó. Magoss György-tér 16., régi Simonyi út 10., a volt közkórházzal szemben. 7-f

Most épült

háromszobás, egy kis- szobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó aug. 1-ére. Thaly K. ucca 4. 1750

Egy szoba,

konyhás lakás kiadó, július hó 15-re Bethlen ucca 55. szám. 155

Jutányosan

kiadó kis szoba. Ma- róthy Gy. 13. 6. ajtó, balra. 141

Két uccai szobás

lakás, különösen iro- dának alkalmas, kiadó. Házigondnok, Piac ucca 41. sz. 150

Kiadó

szép szoba, konyha, Szoboszlai út 4. szám- nál nyílt új ucca 8. sz. 170

Modern

kétszobás lakás és egy szoba, konyha kiadó, háromszáz négyszög- ös házhelyek eladók, Poroszlai út 21. sz. 163

Butorozott szoba

Különbejárattal

butorozott szobák ki- adók, július hó 15-től, Török Bálint ucca 3. szám. 166

Uccai

butorozott szoba, azon- nal kiadó, Kazinci u. 7. szám. 169

Különbejárattal

butorozott szoba ki- adó. Beresényi ucca 37. szám. 92

Egy

csinosan butorozott szobához társat ke- resek, Kigyó ucca 27. sz. keresztépület. M. B.

Kiadó

különbejárattal butoro- zott szoba, Hatvan u. 33. szám, keresztépület- ben. 128

Butorozott

szoba kiadó. Ferenc József utca 28a. második emelet 11. ajtó. 152

Kiadó

kétágyas uccai butoro- zott szoba. Piac 10. II. 2. szám. 144

Butorozott szoba,

ellátással is kiadó, két személynek. Maróthy György ucca 17. 72

Eladó ingóság

Kutberendezés

eladó és pedig egy db 2.6 HP vollanymotor és egy db szívónyomó sziv- vattyu, hozzávaló — transzmisszióval. Érte- kezni lehet Kossuth u. 15. sz. 1a

Autó,

4 személyes, használt, de jó állapotban levő, igen olcsón eladó. — Boeckay vasszerkeзде és gépipar Rt. Szobos- zlai út 4. 3a.

Asztalsparherd

és egy Coburg vaskály- ha eladó. Vörösmarty- u 20, fűszerüzlet. 154

Eladó

gyalupad szerszámmal, zománcozott konyhabe- rendezés, Külsővásártér 8. szám. 137

Fehér

gyermekszobabutor el- adó. Arany János u. 2. II. emelet 7. Tel. 3—11. 145

Eladó

egy nagy jégszekerény, hentes- és mészáros- nak alkalmas, Simonfy ucca 28. szám. 108

Eladó

vaságy, matráczal, — kettős szekrény, két kisebb asztal, szőnyeg, Király ucca 5. dr. Hor- váthné. 123

Tengeri daráló

drótkerítés, kockázott léckerítés, léckapu és ajtóoszlop fakkal, mag- tárajtó eladó. Vigkedvű ucca 34. 58

Eladó ház

Házvevők!

Itt van egy igazi alkalmi vételi A Gólya ucca 9 számú ház! Muszaj gyorsan eladnunk! — Most minden elfogadható árért odaadjuk! Tes- senek azonnal megnéz- ni! Eladása felett a Nagy iroda rendelkezik. (Csapó u. 56.) A Gólya u. a Csapó uccai rész- ben van, a Veres és Me- szena uccák folytatása. 121

Színházátjárónál

megnyitandó Blaha Luj- za uccában 200 négyszög- ölként 3 pengőért, 35 havi részletre eladó, Dienes József OFR ingatlanirodája, Fűvész- kert ucca 16. 29-a

Eladó föld

Száz darab házhely a monostorpályi köves- út mellett, négyszög- ölként 3 pengőért, 35 havi részletre eladó, Dienes József OFR ingatlanirodája, Fűvész- kert ucca 16. 29-a

Eladó

Halápon a vasúti állomástól 18 perc távol- tágra 50 katasztrális, prima tanyás föld. — előnyös fizetési feltéte- tekkel. Értekezni lehet: Magoss György-tér 16., régi Simonyi út 10., a volt közkórházzal szem- ben. 12-f

Elepen

164 kat. hold tanyás birtok eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. Ér- tekezni: Kossuth u. 48. 39

Negyvenyole

hold fekete föld az Ele- pen eladó. Értekezni Vörösmarty u. 20., fű- szerüzlet. 153